

Vrijdag 5 juli 2019

Eindelijk .... na maanden van voorbereiden, plannen, organiseren én verwachtingsvol uitkijken naar is het nu echt zo ver : de jubileuminleefreis van VZW Zoutmijnkinderen naar India kan beginnen. Het is vroeg dag : mijn wekker staat ingesteld op 3u, want om 4u wacht ons shuttlebusje bij Marjolijn op ons om een deel van het reisgezelschap naar de luchthaven te brengen. Iedereen is stipt op tijd en heeft zijn goede humeur (en slaapoogjes) meegebracht.

Na een rustige rit komen we al om 5u15 in Zaventem aan. Annemie, Maya en Ward genieten er al van een koffietje van bij Starbucks en even later komt ook het busje dat in Hooglede vertrok aan. We zijn compleet en kunnen inchecken voor onze eerste vlucht met Lufthansa naar München. Dat verloopt heel vlot en ook de security check levert geen noemenswaardige problemen op : bij mij "piept" er voor de verandering eens niks, maar Kelly moet haar deo afgeven (busjes tot 100ml zijn toegelaten, 150ml is al te veel) en krijgen Merel en Jean-Marie extra controle.

En dan is het wachten aan de gate tot we echt de lucht in gaan. De tijd gaat snel, want met 16 mensen valt het gesprek nooit stil. Uiteindelijk stijgen we om 9u10 met wat vertraging op, onder een stralende hemel. Aan boord krijgen we een vegetarische sandwich en koffie aangeboden en voor kleine Sterre is er bovendien nog een kleurboekje en kleurpotloden. Eerste souvenir – check!

Bij het landen is het even wachten op de pendelbus en de bagagetrolleys en we beginnen te beseffen dat er niet veel tijd zal zijn om ons naar de aansluitende vlucht te haasten. Ik had er geen idee van dat de luchthaven van München zo groot was – waar je in Zaventem terminals A, B en T (transport) hebt, gaat het hier tot terminal L en daar moeten we zijn. Sterre geniet van de vele roltrappen, die al een avontuur op zich zijn voor haar. Wanneer we eindelijk bij de juiste gate belanden is het inchecken voor de vlucht naar Mumbai al volop bezig en kunnen we dus na paspoort-, visum- en ticketcontrole onmiddellijk aan boord van het grote vliegtuig (9 stoelen per rij met 2 gangpaden).

De groep zit verspreid over het hele vliegtuig en ik beland bij een grote Indische familie, met de luxe dat ik een zitje aan het raam heb (al wordt dat misschien wat lastig als een toiletbezoek zich opdringt). Ook hier vertrekken we met de nodige vertraging, maar in afwachting van het opstijgen kan ik al de vele mogelijkheden ontdekken die het vliegtuig biedt. Via een persoonlijk scherm kun je vluchtinformatie opvragen, films bekijken, muziek beluisteren, tv kijken of de flight camera's bestuderen. Genoeg mogelijkheden dus om de komende 7u door te worstelen!

De vlucht verloopt rustig en ik slaag er zelfs in om twee keer wat in te dommelen, daarmee het voorbeeld volgend van mijn buurvrouw en haar dochter die quasi de hele tijd slapen. Ik wissel de korte tukjes af met lezen en de film "Isn't it romantic" te bekijken en ondanks het feit dat er niemand is om tegen te praten gaat de tijd snel. Nog op het vliegtuig merk ik al dat de zon in India razendsnel onder gaat : het ene moment denk ik "o wat mooi, daar moet ik een foto van nemen" en het volgende ogenblik lukt dat al niet meer omdat het stikdonker geworden is. En dan verschijnt Mumbai onder ons : een immense stad met duizenden lichtjes .... waanzinnig mooi om naar te kijken.

Tegen de tijd dat we na een zachte landing stil staan op het tarmac en ik in afwachting van het uitstappen alvast mijn mobiele gegevens opstart om het thuisfront te verwittigen dat we veilig en wel op Indische bodem aangekomen zijn, krijg ik al berichtjes via de what'sapp groep "Moeder zit in India". Zus Greet heeft de vlucht gevolgd via internet en heeft de landing al aan iedereen gemeld.

Het is ondertussen rond 23u plaatselijke tijd en we zullen de rest van de nacht doorbrengen op Mumbai airport, wachtend op de ochtendvlucht naar Kochi, in de hoop een paar uurtjes te kunnen slapen op de stoelen aan de gate.

Daar komt uiteindelijk echter niets van in huis, want we verliezen bijna 3u met douaneformaliteiten (het visum dat iedereen al heeft volstaat niet – er moet een nieuw formulier worden ingevuld), check in en security controles, maar vooral met het afhandelen van een serieus probleem : de koffers van Ward, Francky, Heidi en Kelly zijn immers in München achtergebleven! Na flink wat palaveren wordt ons verzekerd dat ze zullen worden nagestuurd (toch zeker 2 van de 4 die al geregistreerd bleken te zijn als "na te sturen") naar Kochi en dat ze ons daar in principe zullen bereiken voor we weer verder trekken. Er worden documenten opgemaakt in verband met een eventuele vergoeding en dat duurt allemaal heel lang. Ward merkt op dat hij in München, vlak voor hij aan boord ging, had gezien dat er een aantal valiezen nog niet ingeladen waren, maar hij vertrouwde erop dat dat nog wel zou gebeuren... Niet dus!

Uiteindelijk is het al 2u voor we met boarding pass, volledig gecontroleerd op hand- en vingerafdrukken, gefotografeerd van onze mooiste, vermoeide, kant, van hot naar her gezonden te zijn geweest, gefouilleerd te zijn vanwege alarmmeldingen door ritsen aan schoenen, bh beugels of knopen aan broeken (de vrouwen achter een gordijn door een vriendelijke jongedame met mondknapper, waarbij Ines erin slaagt haar stempel mee naar buiten te nemen), de schaar van Chris die noch in Zaventem noch in München voor problemen zorgde, alsnog in de vuilbak zien verdwijnen en meer van die toestanden aan de juiste gate belanden.

De adrenaline houdt ons wakker en het is pas als we bijna weer moeten gaan boarden dat het licht bij de meesten van ons heel even uitgaat...

Zaterdag 6 juli 2019

Onze derde vlucht moet ons vandaag naar Kochi/Cochin brengen, de op 1 na grootste stad van deelstaat Kerala. Daar zal Charles, SCAD medewerker pur sang en voor velen een oude bekende, ons opwachten en ons verder begeleiden op onze reis.

Deze keer vertrekt ons vliegtuig stipt op tijd en we landen ook perfect op het afgesproken uur. Voor Sterre was deze vlucht geen pretje : het heel lang wakker blijven is voor een 7-jarige helemaal niet evident en bovendien heeft ze sinds we in Mumbai landden nauwelijks nog iets gegeten of gedronken. De vermoeidheid vertaalde zich ook in oorpijn en af en toe huilt ze van de pijn. Maar het is een supermeid en later, na een lunch met wat extra suiker en een dutje is ze weer helemaal haar eigen vrolijke zelf.

Het aantal controles voor deze vlucht valt mee, al verlies ik de groep wel even uit het oog doordat ik mijn boarding pass niet kan vinden en dus noodgedwongen een grote andere groep moet laten voorgaan. Marjolijn staat al bezorgd op de uitkijk aan de roltrap en ook al trek ik mijn plan wel, het is toch fijn om te voelen dat de hele groep voor elkaar zorgt!

Na onze ervaringen in Mumbai is het toch wel even spannend afwachten aan de bagagetransportband, maar gelukkig zijn er hier geen bijkomende valiesproblemen. In de aankomsthal staat Charles ons al op te wachten en hij verwelkomt ons allemaal met een stralende

glimlach en een warme knuffel (letterlijk en figuurlijk, want al is het lichtjes bewolkt en nog vroeg in de morgen, toch geeft de thermometer al 26° aan).

Hij heeft twee busjes voor ons gereserveerd en na het inladen van alle bagage (wat wat puzzelwerk vergt) vertrekken we naar ons eerste verblijfadres, Ballard Bungalow in Fort Kochi. In de warme busjes maak ik voor het eerst echt kennis met India en in de eerste plaats met het moordende verkeer : er wordt hier in principe links gereden en er zijn ook duidelijk afgebakende rijstroken, maar niets of niemand schijnt zich aan de verkeersregels te houden. Mensen, tuk tuks, bussen, auto's, fietsen, vrachtwagens, brommers .... iedereen lijkt zich hier lukraak in het verkeer te gooien. Toeteren lijkt hier wel een nationale sport en geregeld moet Charles zijn hoofd uit het raam steken om te kijken of er links nog wel 2cm overblijven om te passeren. Al die indrukken en prikkels overweldigen mij : aparte geuren, vuilnis dat zomaar langs de straat wordt gedropt, maar dan schijnbaar toch op bepaalde plaatsen achter niet alles verhullende omheiningen met de hand wordt gesorteerd, beton dat wel in betonmolens wordt gemaakt, maar dan in een kuip op het hoofd van vrouwen naar de mannen gebracht wordt, totaal vervallen huizen/winkeltjes naast luxueuze gebouwen van grote automerken. Er zijn heel wat wegenwerken aan de gang en de busjes moeten zich dan ook een weg banen door grote putten. Eerste indruk? Hier zou ik absoluut niet willen wonen!

Maar dan, na een half uurtje, komen we in een veel aantrekkelijker deel van de stad – beter onderhouden, meer groen en net iets rustiger al blijft het nog altijd heel druk, maar minder chaotisch. Het verrast me dan ook als we plots stilhouden in een heel drukke straat, waar ons achter de toegangspoort een mooi guest house wacht. De uitbater, Marcose/Marcus heet ons ongelooflijk hartelijk welkom en biedt ons een fris glaasje limonade aan. Het is nu iets na 10u en we zijn allemaal behoorlijk uitgeteld. We beslissen dan ook om tot 12u30 even te gaan uitrusten – lees slapen.

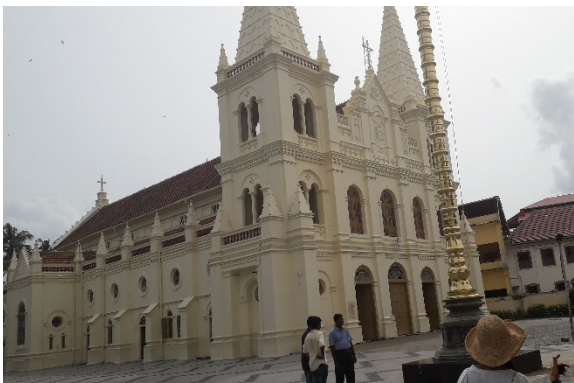

Alleen voor Marjolijn en mij lukt dat voorlopig niet, want onze kamer is nog niet klaar. We maken dus van de gelegenheid gebruik om met Charles bij te praten en te vergaderen, al vallen ook onze ogen soms bijna spontaan dicht.

Charles, met als extra begeleider Marcose, neemt ons voor de lunch mee naar Casa Linda, net om de hoek, waar een aantal heerlijke gerechten op ons wachten (de bananen zijn overheerlijk).

We keren nog even naar het hotelletje terug om wat spullen op te halen en worden dan met de busjes naar de Santa Cruz Basilica gebracht, één van de acht basilieken die India rijk is. Dit wordt meteen de eerste kennismaking met het principe “schoenen uit”. In de basiliek is er net een dienst aan de gang, waarbij alle aanwezige gelovigen ingetogen mee bidden en zingen, iets wat je bij ons niet vaak meer hoort. Naast de basiliek staat een blauwe kapel die verwijst naar de heilige Fatima van Portugal. We leren dat de Portugezen vaak hun stempel op dit deel van India gedrukt hebben.

Ons volgende bezoek bevestigt dit : we wandelen naar de St. Francis Church, de 1ste Europese kerk gebouwd in India, waar Vasco da Gama oorspronkelijk begraven werd in 1524. Zijn tombe is nu echter leeg, want 14 jaar na zijn dood werden zijn stoffelijke resten opnieuw overgebracht naar zijn geboorteland Portugal. Aan deze kerk worden we voor het eerst geconfronteerd met opdringerige verkopers die ons allerlei kitsch proberen aan te smeren. Het is lastig om hen te moeten teleurstellen, iets wat we zullen moeten leren op onze verdere reis. Een fijn moment is wel de fotoshoot met een Indische familie – met dank aan Chris – die hun kleintjes willen laten dopen in deze kerk.

Een korte wandeling brengt ons daarna naar de haven Fort Cochi, waar het wemelt van de activiteit – heel veel kraampjes met spullen allerhande, voornamelijk gericht op toeristen. Ineens begint het er te plensregenen. Het is ongelooflijk hoe snel de verkopers erin slagen om over alles plastic zeilen te leggen en daarna te wachten op het einde van de bui, ondertussen naar ons kijkend als waren wij aapjes in de zoo. Veel blanken zien ze hier duidelijk niet! Iedereen kijkt naar ons, staart zonder gêne, zwaait of vraagt een selfie. Na amper tien minuten schijnt de zon alweer en droogt alles razendsnel weer op.

We slenteren verder en genieten van het vakantiegevoel. We laten ons fotograferen bij de visnetten – uiteraard tegen betaling waarbij de eigenaars zelf aangeven of de fooi wel hoog genoeg is.

Uiteindelijk wandelen we tevreden terug naar Ballard Bungalow, na een laatste stop bij de burens voor een frisse King Fisher in de schaduw. Dit is echt zalig relaxen. Tot onze verbazing slaagt de eigenaar van deze bar er zelfs nog in om de kapotte bril van Ines te herstellen.... over multitasken gesproken!

Na een opfrisbeurt – een absolute noodzaak om het plakkende gevoel kwijt te raken – worden de vier ongelukkigen die het zonder valies moeten stellen met het busje naar een kledingswinkel gebracht, terwijl de rest in de vallende duisternis (18u30) naar het Seagull restaurant wandelt, waar Charles het diner voor ons heeft gereserveerd. Het is zaterdagavond en er hangt een sfeer van ambiance en verwachting in de lucht bij de plaatselijke bevolking, iets waar we onmiddellijk door aangestoken worden!

Dit restaurant is een absolute aanrader : we mogen zelfs kiezen welke kort geleden gevangen vis we straks op ons bord willen. Ik heb echt nog nooit zo'n lekkere vis gegeten en ervan genoten tot het laatste stukje.

Aan tafel wordt ook pijnlijk duidelijk hoe moe we allemaal zijn : Ines, Maya en Marleen vallen op hun stoel in slaap, zomaar, terwijl we op het eten aan het wachten zijn! Hoog tijd dus om na de maaltijd rond 20u30 "huiswaarts" te trekken en onder de wol te kruipen – spreekwoordelijk dan wel, want het blijft warm.

Morgen wacht ons ongetwijfeld opnieuw een heerlijke dag vol nieuwe belevenissen/indrukken!

Zondag 7 juli 2019

Duizenden kilometers van waar ik mij nu bevind vandaan wordt kleindochter Jinte vandaag 7 jaar en ik stuur haar via facebook alvast verjaardagwensen als ik iets na zevenen klaar ben met douchen. Aan dat douchen is het even wennen : er staat een grote en kleine emmer klaar om je lekker nat te gieten en af te spoelen, al is er ook een douchekop. Een afscheiding of opstandje is er niet, dus het water stroomt de halve badkamer in, maar verdwijnt dan gelukkig razendsnel in het afvoerputje. De vloer is ook in geen tijd weer droog, maar het is toch even opletten om niets op de grond te laten liggen of vallen.

Ik heb heerlijk geslapen, heb nergens last van gehad (hoezo lawaai op straat door het nooit ophoudende verkeer, oproepen tot gebed vanaf de moskee of het douchen van Charles in alle vroegte?) en ik kan er dus weer voor de volle 100% tegen.

We hadden afgesproken om te gaan ontbijten in Casa Linda om 8u, maar dat blijkt voor een aantal van ons een onhaalbare kaart. Uiteindelijk vertrekken we om 8u30 met 13 mensen naar de ontbijtruimte, want Ines en Sterre geraken maar niet wakken en Tine wil uiteraard bij haar slapende dochter blijven.

Het ontbijt smaakt heerlijk : heel zoete kleine banaantjes, warme toast, boter en confituur en voor de liefhebbers een ei naar wens + een ananassapje, koffie of thee. Eenvoudig, maar heel pure smaken! Tot groot jolijt van iedereen komt Ines er na een half uurtje toch nog aan... met de bus, al ligt onze slaappleats net om de hoek! Aan de overkant van de straat is er een kerk, van waaruit ons weer gezangen bereiken en Marjolijn en Chris gaan er nog snel even een kijkje nemen.

Terug in het guest house maakt iedereen zich klaar om op uitstap te vertrekken, terwijl Sterre en Tine nog verwend worden met een eitje en toast op het terras.

Een eerste verrassing staat ondertussen op ons te wachten : een aantal tuk tuks zullen ons naar onze bestemming brengen. Samen met Ward en Marjolijn geniet ik van het ritje door het drukke verkeer, waarbij een scala aan geuren, kleuren en emoties me beïnvloeden.

Onze eerste stop is bij de wasserette Dhobi Khana.

Britse officieren brachten dorpelingen uit Tamil naar Kochi om ze aan het werk te zetten in de wasserij. Zij wisten de kleding van officieren en hooggeplaatste functionarissen. De handwasindustrie was groot in Kochi. Tegenwoordig is Dhobi Khana de laatste handwasserette die in Kerala nog in gebruik is. Er zijn zo'n 45 families die hier hun eigen bedrijfje runnen. Die families werken hier elke dag – ook op zondag – om de was van hotels, restaurants, rijke families en studenten te doen. De spullen worden in alle vroegte bij de klant opgehaald met de fiets, brommer of tuk tuk en worden daarna in betonnen “hokjes” gewassen door de mannen. Dat betekent inzepen, slaan, schrobben, spoelen en opnieuw beginnen – heel hard labeur. Daarna wordt de was door de vrouwen in droogtrommels (als er regen dreigt) of buiten op grote droogrekken/waslijnen gedroogd, om daarna door de mannen gestreken te worden met loodzware ijzeren strijkijzers die 9kg wegen en tenslotte opnieuw naar de klant gebracht te worden. Chapeau! We verwonderen er ons allemaal over dat de witte was zo inwit is, maar volgens Marcus komt dat vooral door de vele chemicaliën die gebruikt worden. Gezond is dus ook anders!

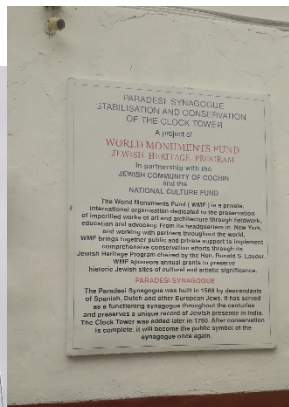
Daarna gaat het richting Mattancherry Palace of Dutch Palace. Voor we er binnen gaan geeft Marcus ons uitleg over het reinigingsritueel voor Hindoes in de “zwemvijver” vooraleer ze de tempel, waar wij niet in mogen, binnen gaan en mogen we de vissen in diezelfde zwemvijver voeren.

Het Dutch Palace werd oorspronkelijk gebouwd door de Portugezen, maar de Nederlanders hebben het in de 16de eeuw gerestaureerd en er meteen maar een nieuwe naam aan gegeven. Het paleis is nu een museum met goed bewaarde muurschilderingen die het epische verhaal Ramayana vertellen en ook Godin Lakshini, Lord Vishnu, Lord Shiva en Godin Parvati uitbeelden.

Marcus ontpopt zich hier tot een geweldige gids die op een bevattelijke en grappige manier uitleg geeft over de geschiedenis van koning Rama en zijn drie vrouwen. In zijn hedendaagse versie heeft hij het over de rol die elk van de 3 vrouwen in het leven van haar man speelt : als de eerste vrouw belt, dan wordt er niet opgenomen, belt de tweede dan vraagt de man enkel kort wat er scheelt, maar de derde vrouw belt hij altijd zelf op om zijn liefde te betuigen. Beslist een verhaal dat me bij zal blijven!

Het heeft buiten eventjes hard geregend, maar als we buiten stappen staat de zon alweer stralend aan de hemel. We wandelen verder naar Jew Town en worden onmiddellijk aangeklampt door allerlei verkopers die ons thee, tijgerbalsem, waaiers, balpennen, enz... willen aansmeren voor een "good price". We slenteren via de winkelstraatjes, met een doorsteek via een leuke winkel - waar sommigen wat aankopen doen - naar de Joodse synagoge. Ook hier weet Marcose alles fantastisch uit te leggen. Zo leren we dat de kristallen luchters uit België komen en dat de Joodse gemeenschap hier zo klein geworden is dat er onvoldoende plaatselijke mannen zijn om een dienst te mogen organiseren, waardoor ze zich genoodzaakt zien om een beroep te doen op toeristen.

Ondertussen is het al na 12u en er zijn er die honger en dorst (dat laatste vooral) hebben, dus stappen we over in de minibusjes en belanden uiteindelijk terug in het Seagull restaurant waar we gisteren ook al genoten van een lekker avondmaal. Het is 1 van de weinige plekken waar bier mag geserveerd worden, dus veel keus was er niet.

Met zo'n grote bende loopt het middagmaal uiteraard uit (we merken overal dat ze hier niet gewoon zijn om zo'n grote groepen over de vloer te krijgen) en het bezoek aan het folkloremuseum schiet er dus bij in, maar Charles schakelt onmiddellijk over op plan B. We nemen de ferry die druk gebruikt wordt door de plaatselijke bevolking als snelle en goedkope verbinding naar het centrum. Maar van veel vermenging met die plaatselijke bevolking is weinig te merken : Charles koopt kaartjes voor het gedeelte met aircó en dat is voor veel locals te hoog gegrepen qua budget.

De busjes wachten al weer op ons en we vertrekken voor een helse rit naar Lulu Mall, volgens Charles het grootste winkelcentrum van Azië. De rit er heen duurt eindelijk : er zijn 3 dagen

solden en vandaag is het de laatste dag op rij. Iedereen lijkt er nog van te willen profiteren en dat is heel goed te merken. Over zo'n dertig meter doet het busje zo'n half uur, ideaal om "mensjes te kijken" en met spanning toe te kijken hoe een lichte aanrijding hier afgehandeld wordt. Uiteindelijk om 17u45 zijn we op onze bestemming aangekomen. De busjes vinden een plaatsje op de onverharde parking naast het immense moderne winkelcentrum en we worden losgelaten op de shopping mall tot 19u. Wat een hectische toestanden zijn het hier : je wordt plots gekatapulteerd in een wereld van luxe, met alle internationale merken onder 1 dak. Too crowdy for me... al is dat natuurlijk een persoonlijke mening... In de kledingafdeling van de hypermarkt krijg ik het benauwd en de food afdeling ervan raak ik zelfs niet binnen : honderden mensen lijken te staan aanschuiven, alleen nog maar om binnen te geraken. Mijn plan om eens te kijken of hier ook Alpro producten te krijgen zijn (jaarlijkse vakantiegewoonte sinds zoon Jeroen bij Alpro werkt) laat ik heel snel varen en ik loop al snel terug uitgang, waar Chris en Marjolijn ook al snel opdagen. Het contrast is echt veel te groot voor ons.

Bij het vertrek lopen we een klein beetje vertraging op : Maya kan hier eindelijk de nieuwe GSM kopen waar ze zo lang voor heeft gespaard, met korting en een flink stuk goedkoper dan bij ons. Helaas vergt dat wel veel meer tijd en geduld dan in België, maar we vergeven het onze op 1 na jongste medereiziger met veel plezier. De komende dagen zal het waarschijnlijk ook nog wel eens wachten worden op iemand anders!

Gezien het late uur gaan we noodgedwongen voor de 3de keer op rij eten in het Seagull restaurant. We delen er een gezamenlijke maaltijd van noedels, rijst met en zonder groenten, garnalen en kip in een spicy sausje en brood, vergezeld van de inmiddels gekende Kingfisher.

Na de korte wandeling terug bel ik nog even met het thuisfront, maak de kleine valies voor de tocht van morgen op de house boat klaar en dan heb ik echt geen fut meer om nog verder aan het reisdagboek te schrijven – dat wordt morgen dan maar wat vroeger opstaan!

Maandag 8 juli 2019

Afspraak voor het ontbijt om 8u30 en iedereen is er op een paar minuten na tegen die tijd. De staff van Marcus heeft het ontbijt vandaag op het terras van Ballard Bungalow geserveerd : zelfde producten als gisteren, andere setting... Zo kan het natuurlijk ook!

Omstreeks kwart voor 10 worden alle koffers ingeladen en is het tijd om met de busjes naar Alleppey te vertrekken voor onze tocht op de Back Waters met 3 house boats.

Onderweg hebben we nog even de tijd om de St.Andrews Basilica Church in Arthungal kort te bezichtigen. Het is 1 van de grootste en meest bezochte katholieke kerken in deze streek : op christelijke hoogdagen wonen tot 16.000 mensen een kerkdienst bij in de beschutting van een

reusachtig zeildoek vóór de eigenlijke kerk. Rond de basiliek wordt het leven van Jezus Christus in x-large taferelen uitgebeeld en op het domein staat ook nog een aparte charmante kapel waar de gelovigen iets intiemer kunnen bidden.

Heidi, nog altijd zonder koffer op pad, want de missing luggage is nog altijd niet terecht en zal volgens de meest recente informatie nagestuurd worden naar Madurai, gaat “snel” een tube zonnecrème kopen, maar aangezien er ook hier op z’n Indisch wordt gewerkt, moeten we toch even op haar wachten. Charles wordt lichtjes zenuwachtig als kort na ons vertrek met vertraging één van de busjes aan de kant wordt gezet door de politie. Gelukkig slaagt onze chauffeur erin om het oponthoud tot een minimum te beperken, maar hij trapt het gaspedaal nu toch net iets dieper in, hoewel dat op deze smalle weggetjes lang niet evident is.

We suizen voorbij backwaters, lokale stranden, tientallen kerkjes en scholen, zien kraampjes met de meest uiteenlopende spullen, van plastieken vergieten tot computeronderdelen, passeren kapsalons exclusief voor vrouwen en kinderen of enkel voor mannen, ontwijken volgeladen fietsen waarop de bestuurder zich met moeite recht kan houden, zien jongere en oudere mannen die nu al toe lijken te zijn aan een dutje... Kortom, opnieuw een overdaad aan prikkels, maar wel een overdaad waar ik volop van geniet.

Rond half twaalf komen we op onze bestemming aan. Het gezelschap wordt over de 3 boten verdeeld en voor we het goed en wel beseffen zijn we ingescheept én varende. Marjolijn en ik delen een slaapkajuit en krijgen Merel & Jean-Marie en Kelly & Jeroen als medepassagiers.

Ondanks het feit dat er heel wat boten hun weg over het water zoeken, is de rust die van de Back Waters afstraalt adembenemend. Onder een stralende, lees dus brandende, zon genieten we op het bovendeck van het spotten en benoemen van de verschillende voorbij vliegende vogels. Dank je wel Jean-Marie voor je deskundige uitleg... Ik word er helemaal zen van!

We worden rond 14u uitgenodigd voor een lunch – een mix van vis, rijst, bonen, worteltjes, ananassaus, rode biet, zoute “grote chips” en nog een andere mysterieuze groente. De kok/opdiener kan ons over dit laatste niet veel wijzer maken, maar het smaakt hoe dan ook voortreffelijk en er is meer dan voldoende!

De volgende uren spenderen we opnieuw op het dek en we vervelen ons geen minuut, ook al blijft het landschap lange tijd onveranderd. Altijd valt er wel weer een nieuwe vogel te spotten, een anekdote te vertellen, de ambiance op andere boten mee op te snuiven. Dank zij Kelly, die heel wat Indische muziek op haar gsm heeft staan en die kan aansluiten op de muziekinstallatie van de boot, wordt de sfeer er alleen maar beter op. Af en toe komen we zij aan zij te “glijden” met de boten van onze medereizigers en dan begroeten we elkaar alsof we elkaar al dagenlang niet meer zagen. Het is ook zalig om te zien hoe Sterre gracieus en uitgelaten staat te dansen op de “vrouwenboot” (Annemie, Maya, Marleen, Tine en Sterre delen een boot).

Naarmate we dichterbij onze slaapplek komen, is er aan de oever meer actie en staan er ook hoe langer hoe meer huisjes.

Rond kwart voor zes meren we aan. Even krabben Merel en ik ons in het haar : het uitstappen is niet ideaal, het lijkt erop dat we zullen moeten springen en ik weet niet of mijn enkel dat wel houdt. Marjolijn is echter de reddende engel en ook onze “boatsman” zorgt voor een extra hulpmiddel in de vorm van een ladder.

Charles gunt ons een kleine drie kwartier om een wandelingetje aan wal te maken en de meesten benutten die tijd om langs de modderige oever tot aan de highway te stappen. Een heerlijke ervaring, waarbij we opnieuw veel bekijks hebben van de plaatselijke bevolking. We ontmoeten onder andere twee nichtjes van elf jaar oud die heel goed Engels praten en graag met ons op de

foto willen, nadat ze verdienstelijke pogingen hebben gedaan om onze namen correct uit te spreken. En daarna komt de spreekwoordelijke aap uit de mouw : ze vragen doodleuk en zonder gêne om een "gift". Annemie heeft gelukkig een balpen bij en Marleen vist nog een schriftje uit haar tas en daar zijn onze nieuwe vriendinnetjes heel blij mee!

Terwijl wij aan het wandelen waren, werd de crew erop uit gestuurd om een voorraadjie King Fisher in te slaan (was wel besteld op voorhand, maar blijkbaar uit het oog verloren). Ze blijven wel heel lang weg en ondertussen is het bloedheet geworden in het eetgedeelte van de boot. We bereiden ons al voor op nog twee uur puffen en blazen want normaal duurt het nog 2u voor de airco aan mag, maar ook deze keer is Charles onze redder in nood. Mits bijbetaling wordt de airco nu al aangezet – meteen op 18° wat eigenlijk ook weer net iets van het goede te veel is.

Merel waagt zich nog eens van boord (de eerste angst is duidelijk overwonnen of misschien was de dorst echt te groot) om wat frisdrank en chips te kopen en dan is het wachten op onze avondmaaltijd. Die wordt ergens tussen 21u en 22u vanop de boot van de burens aan boord gebracht in de typische potten die we deze namiddag als "hondenkommen" omschreven. De kip, groenten, rijst en brood smaken voortreffelijk en de bijhorende King Fisher die inmiddels eindelijk gearriveerd is, maakt het plaatje compleet.

De sfeer zit er goed in, we lachen en zwansen en voor we het goed en wel beseffen is het elf uur en tijd om onze gekoelde slaapruintes op te zoeken. Morgen om 7u vertrekt de boot terug, maar wij mogen desgewenst blijven slapen, want het ontbijt wordt pas om 8u geserveerd!

Dinsdag 9 juli 2019

Na een voor mij rustige nacht, waarbij ik maar een paar keer kort wakker ben geworden, sta ik rond 7u op. Marjolijn is ook al wakker en volgens haar heb ik haar niet al te veel gestoord, dus dat valt mee wat onze eerste "samenslaap" betreft. Tijd dus om ons allebei op te frissen voor het ontbijt – een speciaal gevoel toch om te douchen op een varende bot, met het bonkend geluid van de motor op de achtergrond...

We kunnen nog even het ontwakende leven aan de rand van de Back Waters bewonderen vanop de boot – een vroege visser, mensen die zich aan het wassen zijn, een naarstige huismoeder die al aan de was begonnen is, mensen die zich met een kano naar hun werk (?) begeven – en dan meren we aan. We zullen na het ontbijt door een andere boot moeten stappen om weer vaste grond onder onze voeten te krijgen, want er was net geen plaats genoeg om tot aan de kade te varen.

Nadat de inwendige mens versterkt werd (eitjes, broodpannenkoeken, ananasjam en een soort wrap gevuld met rijst en mango) en de hutten een laatste keer gecheckt werden op eventuele vergeten spullen, is het tijd om afscheid te nemen van ons tijdelijk logement. Onze busjes en de drivers staan ons al op te wachten en dan kunnen we vertrekken voor een lange busrit naar Thekkady, waar Charles hoopt aan te komen rond 16u.

Gelukkig zijn er onderweg een aantal tussenstops voorzien. De eerste is meteen de minst spectaculaire : een tankstation, want diesel blijft ook hier niet eindeloos meegaan. Het valt ons op dat diesel ook hier behoorlijk duur is, waarschijnlijk bijna onbetaalbaar voor heel wat mensen. Als er een brommer naast ons stopt om bij te tanken, wordt dat ineens bewezen : de man tankt amper 1,5 l petrol bij, genoeg om weer even verder te kunnen. Charles legt uit dat de regering tot voor kort een maximum prijs vast legde, maar dat de petroleummaatschappijen de prijs nu zelf mogen bepalen en de prijschommelingen op de markt volgen.

We gaan weer op weg en ik leer bij : Tine wijst me er op dat alle mensen op de reclameborden “witter” gemaakt werden, omdat dat mooier zou zijn?

Rond 11u stoppen we bij een plaatselijk “mammoetcentrum” : een paar winkels en een bar/restaurant. Ik doe er mij tegoed aan een virgin mochito mocktail – superlekker en verfrissend! We nemen een kijkje in een mooie, verzorgde fietswinkel, waar de eigenaar terecht trots op is en Marjolijn krijgt hier te horen dat vrouwen in India NIET fietsen – ze zal dus volgend jaar in januari waarschijnlijk een primeur moeten lanceren in SCAD. Maar eigenlijk lijkt dit toch ook weer logisch, want fietsen met een sari lijkt me niet zo handig!

Off we go again, de hoogte in. Het landschap wordt adembenemend mooi en ik geniet volop. Net als ik denk “wat jammer toch dat ik hier geen foto van kan nemen”, wordt een korte fotostop ingelast (volgens Heidi is dat voor een deel ook om de auto’s wat te laten afkoelen, want we zijn tot boven de 2000 m geklommen en dat vergt heel wat van de busjes).

Onze volgende halte is bij de Pandikuzhi watervallen .... Heel mooi en krachtig waar meerdere lokale mensen een serieuze douche aan het nemen zijn. Kelly en Jeroen poseren er als jong koppel en Jean-Marie en Merel bewijzen dat ze na al die jaren nog steeds stapel op elkaar zijn, maar dan begint het plots te stortregenen en moet iedereen – sommigen onder de galante paraplubegeleiding van Charles – vluchten naar de busjes. Het blijft een hele tijd water gieten en dan wordt de manier waarop sommige bus- en autochauffeurs onze busjes inhalen vlak voor een bocht nog beangstigender.

Het is ondertussen hoog tijd geworden voor een middagmaal en ook dat wordt weer uitstekend geregeld door onze gids. We delen een aantal heerlijke gerechtjes, maar het enige minpunt is dat we er wel heel geduldig op moeten wachten, waardoor het programma alweer vertraging oploopt!

De regen is gelukkig weer weggetrokken, maar het blijft bewolkt. Onze fantastische chauffeurs brengen ons naar onze volgende en voorlaatste halte : een theeplantage. We krijgen uitleg op de plantage zelf en zien hoe de vrouwen – tussen 16 en 60 jaar – om 16u met het laatste resultaat van hun urenlange snoei- en plukwerk naar de fabriek afzakken. Dagelijks kan hier 50 tot 80 kg per persoon verzameld worden, wat echt hard labeur is. De vrouwen worden uitgebreid gefotografeerd en ik vraag me af of ze dat wel appreciëren. In de fabriek zien we hoe ze hun volle zakken in balen samen binden om ze te laten wegen. We mogen doorheen de hele fabriek lopen om de verschillende processen te bekijken (fermentatie, wassen, drogen, sorteren en branden). In de fabriek is het overal heel warm, maar bij de oven, die constant met hard hout gevoed wordt, is het verzengend heet. Het lawaai is ook oorverdovend. Niemand draagt hier oordopjes, veiligheidskledij of handschoenen ... hoe houden die mensen het hier dag in dag uit vol? Het bezoek wordt afgesloten met een proeverij, wat door velen gesmaakt wordt.

Daarna gaat het in rechte lijn naar Thekkady, waar we de komende twee nachten zullen doorbrengen. We krijgen tijd om onze kamers te verkennen en via WIFI berichten allerhande te checken en dan is het al weer tijd voor een nieuwe ervaring : een traditionele dansshow – Kathakali dance. Deze show is echt bizar : enkel mannen nemen er aan deel en vertellen

historische verhalen uit de Ramayana. Dat vertellen gebeurt zonder woorden, enkel met veel mimiek vooral met het gezicht. Het vergt een heel grote concentratie van de “vertellers”, iets wat wij wellicht te weinig kunnen appreciëren... Eerst worden de 9 emoties voorgesteld, waaronder angst, vreugde, verdriet, boosheid, daarna wordt een korte voorstelling gegeven met als onderwerp een moeder die op haar jonge kind let. Daarna mogen 2 mensen uit het publiek, waaronder Maya, ook eens proberen om bepaalde emoties uit te beelden en tenslotte wordt een langer historisch verhaal verteld. Gelukkig heb ik in het Dutch Palace goed opgelet toen Marcus zijn uitleg deed en kan ik het verhaal van de verbannen koning en zijn uiteindelijke terugkeer naar zijn tweede vrouw en de moord op zijn rivaal uit Sri Lanka volgen. Ik ben blij dat ik dit eens heb meegemaakt, maar het is niet direct voor herhaling vatbaar, daar moet ik Ines gelijk in geven!

Nu rest ons enkel nog het avondeten, waar we heel lang op moeten wachten, zodat het toch weer vrij laat is als we terug in het hotel komen. Daar ontdekt Chris nog dat er hier nachtbloemen staan die overdag dicht zijn, maar hun volle witte pracht laten zien zodra het donker wordt. Een mooi beeld om het bed mee in te duiken!

Woensdag 10 juli 2019

Vandaag is het opnieuw vroeg dag : om 5u45 loopt de wekker af, want om 6u30 moeten we aan de receptie paraat staan om onmiddellijk te vertrekken naar het Periyar Wildlife Sanctuary. Iedereen houdt zich aan de afspraak, maar Jeroen en Merel kampen met wat lichte gezondheidsproblemen

– te veel look gegeten, te weinig geslapen.... Ze laten zich niet kennen en gaan met de groep mee op pad. We laten de jongen die ons gisteren hielp bij het inchecken rustig op de vloer van de inkom verder slapen...

We worden met de minibusjes naar de plaats gebracht waar de lokale bus naar het reservaat vertrekt en komen ruim op tijd voor de eerste boot op het kunstmatig aangelegde meer gaat vertrekken aan. Het wachten duurt dus nog wel even, maar we vervelen ons geen moment, want de vele apen entertainen ons meer dan voldoende. Het is wel opletten geblazen met die beesten, want als er een zak of tas openstaat, dan gritsen ze er van alles uit. We zien zelfs hoe een aap er vandoor gaat met een fles cola en die doodgemoedereerd uitdrinkt, hoog in een boom.

Nadat we ons leven allemaal veilig gesteld hebben met een zwemvest – geen overbodige luxe als je het verhaal van Charles over een boot die hier ooit kapseisde hoort – installeren we ons op het bovendek en dan kunnen we vertrekken voor een fantastische tocht op het water. We spotten een olifant, mangoesten, bizens, een everzwijn en heel wat mooie vogels.

Na de boottocht volgt een lekker ontbijtbuffetje in het hotel dat bij het reservaat hoort. Daarna wordt de groep opgesplitst : zes dapperen (waaronder ik) wagen zich aan een 'nature walk', de overige keren naar het hotel terug voor een paar vrije uurtjes om te shoppen, te rusten of te bloggen (later hoor ik dat er ook tijd was voor een aperitiefje in een bar).

De “walkers” krijgen oversokken tot aan de knie aangemeten tegen mogelijke bloedzuigers. Die baren me toch wel wat zorgen na alle verhalen die ik er over hoorde, maar er is geen weg meer terug. We volgen de jonge, vriendelijke gids en gaan op pad. Er wacht ons al een eerste obstakel, vlak na de start : we moeten met een vlot het water over – geen makkie voor mij, maar met wat hulp lukt het perfect! Wat volgt zijn 2,5 uur puur genieten van de natuur en haar geluiden én de deskundige uitleg van de gids. Hij neemt schitterende close-ups van diertjes die we anders niet eens zouden hebben opgemerkt, vertelt ons alles over olifantenpoep en de paddenstoelen die erop groeien, leert ons dingen over geneeskundige planten en toont hoe Marleen als een echte Jane aan de lianen kan hangen. We zijn na afloop dan ook in de wolken, al wordt het enthousiasme even getemperd als Chris en Marleen bloedzuigers in hun schoenen vinden. De gids biedt gelukkig soelaas en we kunnen zonder erg naar het hotel terugkeren.

Voor ons zes is er nog net de tijd om een snel kattenwasje te doen, want er zitten al een aantal wachtenden in de lobby, klaar om de olifanten te gaan trotseren! Alleen Chris beslist om dit nieuw avontuur aan zich te laten voorbij gaan – ze heeft niets met olifanten en wil liever gaan shoppen. De standaarduitspraak van Charles “no problem” geeft haar daarvoor een “go” en dus vertrekken we maar met 16.

De rit op de olifant is zalig – wat ben ik blij dat ik last minute toch nog beslist heb om een half uurtje “elephant trip” te boeken! Al is een half uurtje wel lang genoeg om wijdbeens op zo’n dikkerd te zitten ... zo’n beest is breder dan je zou denken! Annemie en Maya beamen dit – zij hotsten een uur rond op hun dikhuid en vrezden de volgende dag stram en stijf te zullen zijn.

Na deze onvergetelijke ervaring is het tijd voor iets anders : een bezoek aan een Spice Garden, waar alles (kruiden, vruchten en zelfs vissen) duurzaam gekweekt wordt. Er wordt hier zelfs gebruik gemaakt van biogas om te koken... Daar kunnen we nog wat van leren! We krijgen een uitgebreide rondleiding met deskundige uitleg (voor mij een beetje te veel van het goede, maar het is duidelijk te merken dat we heel wat geïnteresseerden en kenners in onze groep

hebben die er volop van genieten). Ook Sterre houdt aan dit bezoek een minder leuke herinnering over : ze wordt plots gestoken door een insect en dat doet behoorlijk pijn!

En nog zit de dag er niet helemaal op : om 19u wonen we een voorstelling “martial arts” bij. Wat een schot in de roos is dat zeg! Knappe jongemannen trakteren ons op een show vol lenigheid, demonstreren verschillende gevechtstechnieken en sluiten af met een vuuract die wervelend spectaculair is. Enkelen van ons gezelschap mogen zelfs actief deelnemen aan de voorstelling : na Marleen durven ook Marjolijn, Maya, Tine en Kelly er voluit voor te gaan. Ze laten – verbazend gewillig – een knappe Indiër over zich heen springen, onder luide aanmoediging van het hele publiek (ik moet er eerlijkheidshalve wel aan toe voegen dat er naast onze groep slechts een 15-tal extra bezoekers in de zaal zitten).

We zijn dan ook allemaal dolenthousiast na afloop en fantaseren er luidop over om die krachtpatsers naar België te halen om geld in het laatje te brengen voor SCAD – daar zou pas volk op afkomen!

Charles heeft opnieuw een leuk restaurant geregeld waar we aan 1 lange tafel kunnen genieten van een verzorgde maaltijd.

Met een aantal, ongeveer de helft van de groep, gaan we nog even een afzakkertje (lees King Fisher) drinken in een bar, waar normaal alleen maar mannen komen en dan is het echt bedtijd. Morgen vertrekken we naar Madurai.

Donderdag 11 juli 2019 – Vlaamse feestdag

Charles vroeg ons gisterenavond bij de briefing om vandaag stipt om 8u45 te kunnen vertrekken. Ontbijt staat dus gepland om 7u45 en tegen die tijd zouden de valiezen ook al naar de receptie moeten kunnen zijn gebracht. Iedereen verschijnt stipt op tijd en de “krebschen” van gisteren lijken verholpen : de maag van Jeroen doet weer normaal, Merel is veel beter uitgeslapen en mijn enkel is gestopt met vervelend te doen. We kunnen er met z’n allen weer tegenaan.

Na het ontbijt is er nog even tijd voor een snelle sanitaire stop of een nieuwsgierige blik op internet en dan gaat het richting Madurai, voor de laatste keer met de ons inmiddels vertrouwde chauffeurs. Het mag gezegd, het waren twee toppertjes en er is eigenlijk geen enkel moment geweest waarop ze onnodige risico's namen.

Tijdens de rit verandert het landschap voortdurend: bergachtig en daarna weer relatief vlak, kilometers zonder huizen en dan plots weer drukke centra waar het krioelt van de mensen. Honderden interessante dingen om te zien, te veel om op te noemen, van opeengestapelde hokken met kippen, over volgeladen fietsen en brommers, vuilnisbelten, door elkaar crossende tuk tuks, auto's en bussen, tot geitenhoeders, koeien (heilige?) en honden toe. Zoals Annemie en Tine het zo mooi verwoordden "kon je al die indrukken maar opslaan op een harde schijf om ze daarna stukje bij beetje te herbeleven".

We stoppen voor een drink- en plaspauze in een family restaurant. Het dametje dat ons moet bedienen is overweldigd door zoveel bezoekers ineens, maar ondanks de lichte paniek in haar ogen brengt ze het er feilloos van af.

On the road dan maar weer, nog zo'n 65 km te gaan. In de bus wordt het bij de meesten afwisselend dommelen en waken en rond 13u bereiken we onze bestemming, hotel Madurai Residency, een prachtig hotel in de buurt van de tempel die we straks gaan bezoeken. Het contrast tussen het luxehotel en de over- en achterkant ervan is enorm. Het hotel heeft een mooie toegangsdeur met een stel bewakers voor de deur en recht ertegenover liggen piepkleine winkeltjes die je niet bepaald proper kunt noemen. Er wordt van alles verkocht en alles lijkt zomaar op de grond te worden gegooid.

Het hotelpersoneel verwent ons met natte handdoeken om ons te verfrissen. We krijgen ook een welkomstdrankje, maar dat valt bij de meesten van ons niet erg in de smaak. Het is een soort karnemelk met kruiden, het smaakt in elk geval heel apart.

Onze koffers worden door hotelbedienden naar de kamers gebracht en als de elektriciteit van de lift tijdelijk uitvalt, proberen ze Marjolijn en mij toch snel op onze kamer te krijgen door ons mee te loodsen via de dienstlift. Een fooi is dus zeker op zijn plaats! En dan is er nog meer schitterend nieuws : de verloren 4 koffers staan op hun rechtmatige eigenaar te wachten!

We zijn vrij tot 14u30 om iets te gaan eten of de stad kort te gaan verkennen. Marjolijn en ik houden het bij een lunch van twee bananen (enige probleem is het kwijt raken van de schil en bij gebrek aan iets wat op een vuilnisbak lijkt, gooien we die uiteindelijk maar bij een ander hoopje vuiligheid), gevolgd door wat doelloos dwalen, ons een weg banend door het drukke verkeer, en een hoesje kopen voor de GSM van Marjolijn.

Uiteindelijk vervoegen we samen met Chris, Ward en Annemie die een gezellig onderonsje hebben in de bar "downstairs" waar we nog net de tijd hebben voor een kingfisher en een mocktail.

Onze nieuwe chauffeurs – mensen van SCAD die uitbundig begroet worden door Marjolijn, ze zijn dan ook oude kennissen – brengen ons naar het Ghandi museum. Deze charismatische leider wordt hier duidelijk nog steeds op handen gedragen, de bussen en toeristenbusjes rijden er af en aan.

De volgende stop is het Thirumalai Nayakker Mahai Palace – een majestueus gebouw met indrukwekkende galerijen en zuilen. Er zijn 4 mensen nodig om die volledig te omvatten en dat moeten we uiteraard uittesten. Ik hou wel van dit soort gebouwen, ook al is het dan grotendeels een ruïne die overblijft van een veel groter geheel. Het is trouwens ook fijn om even uit te rusten

met zicht op het indrukwekkende binnenplein. Het is wel een beetje uitkijken waar je loopt of zit, want de duiven scheren hier rakelings voorbij en laten daarbij ook al eens wat vallen.

Na een klein uurtje vertrekken we voor ons laatste bezoek voor vandaag : de Shri Meenakshi Tempel, een indrukwekkende tempel met 4500 zuilen en 12 torens. De buitenkant oogt schitterend, maar eenmaal binnen, na een zorgvuldige screening, maakt deze reusachtige tempel bij de meesten van ons geen sterke emoties los. De tempelolifant en een tempelkoe lijken mij meer met commerce te maken te hebben dan met diepgemeende religie. Ik verbaas me er over hoe vlotjes er bankbiljetten in de slurf van de olifant worden gelegd, gevolgd door een tik met de slurf op het hoofd van de milde schenker en het afgeven van het offergeld aan de oppasser. Ik begrijp niet goed wat dat met geloof te maken heeft... Binnenin de tempel ontmoeten we ook een familie die er een verlovingsfeest komt "vieren". Bruid en bruidegom hebben elkaar nog nooit voordien gezien. De bruidegom glimlacht breed, het bruidje is duidelijk niet op haar gemak. Zoiets doet je toch nadenken, al beweert Charles dat de meeste van de gearrangeerde huwelijken uiteindelijk goed aflopen.

Al bij al zijn de meesten van ons blij dat we onze schoenen terug kunnen aantrekken na de wandeling door de tempel. Iedereen kiest vrij hoe hij/zij naar het hotel terugkeert : te voet of met de tuk tuk. Charles regelt er 1tje voor Marjolijn, Chris, Ward en mij en met wat geprop lukt het om met z'n vieren in het kleine voertuigje te raken. Chris maakt zich constant zorgen over de route die de chauffeur neemt en Ward die vooraan zit valt haast uit de tuk tuk, maar we komen uiteindelijk

toch veilig aan. Klein probleempje : een deel van de spullen is achtergebleven op de busjes, die zich minder snel een weg door het verkeer kunnen banen, en daar horen jammer genoeg ook de sleutels van een aantal kamers bij. Voor sommigen wordt het dus nog een sprintje trekken om nog te kunnen douchen voor we verwacht worden voor het avondmaal op het dak van het hotel om 20u.

Maar wat een voltreffer is dat diner: opnieuw een aantal heerlijke gerechten "to share", overgoten met kingfishers (of wat had je gedacht?), maar echt subliem klaar gemaakt. De frietjes zijn een extra toemaatje en worden niet alleen door Sterre en Maya gesmaakt! Het is heerlijk warm buiten, het uitzicht is fantastisch en de sfeer is opperbest... een zalige avond!

Morgen vertrekken we naar SCAD, de kernbestemming van deze reis. Ik ben heel benieuwd wat me daar allemaal te wachten staat, maar voor nu is het SLAAPWEL!

Vrijdag 12 juli 2019

Vanaf 7u30 mogen we gaan ontbijten op de 6de verdieping van Madurai Residency, maar aangezien we onze valiezen maar tegen 9u15 naar de lobby moeten brengen, blijven Marjolijn en ik net iets langer liggen dan de voorbije dagen in onze zalige bedden. Ik heb niets gemerkt van het lawaai dat er blijkbaar om 4u en 6u was, ik heb gewoon heerlijk geslapen.

Na het ontbijt in buffetvorm trek ik nog even naar de roof top om nog wat extra foto's bij daglicht te maken van het bruisende leven in Madurai en de nabije tempel en even heerlijk een kwartiertje te lezen. Zalig!

De SCAD-busjes komen op tijd aan, op vijf minuten na, maar met dit verkeer is dat heel begrijpelijk. Het inladen van de valiezen is een spektakel op zich : vier grote koffers geraken onmogelijk in de busjes, dus wordt er overgegaan op plan B : stouwen op het dak. Onder andere de koffers van Heidi en Francky gaan het dak op en we hopen uit de grond van ons hart dat we ze niet nog een keer kwijtspelen. Met vier mannen beneden en 1tje boven op het dak lukt het, maar het is wel zwaar labeur.

Met een kwartiertje vertraging kunnen we vertrekken naar wat eigenlijk de kern van deze reis vormt : SCAD in Cheranmahadevi. We stoppen slechts 1 keer onderweg om te tanken, maar de rit die duurt tot 13u25 verveelt geen moment. Buiten is er genoeg afwisselends te zien en te fotograferen – alleen Chris, vergeet niet dat je mensen in uniform nooit mag fotograferen – en binnen keuvelt iedereen met buurvrouw of –man.

De verwelkoming in SCAD is hartverwarmend. Kinderen en begeleiders staan ons in twee lange rijen op te wachten tot iedereen van de busjes gestapt is, geven ons een welkomstapplaus en brengen ons daarna, met een stevige knuffel, een bloemenkrans vol roosjes en versieren ons voorhoofd met de traditionele rode stip. We voelen ons hier meteen thuis!

De lunch staat ook al voor ons klaar in de centrale ontmoetingsruimte van het guest house: vis, gefrituurde bloemkool, chips-brood, komkommer, tomaat, gekruide rijst, mango, met liefde bereid en dat smaakt je... Marjolijn kent de keukenverantwoordelijke Vimela ondertussen natuurlijk al heel goed en het weerzien is dan ook uiterst hartelijk!

Na de lunch worden we onze kamers toegewezen en die zijn helemaal anders dan ik me had voorgesteld – veel meer luxe in de vorm van een gerenoveerde badkamer, thee, koffie en water op de kamer, airco en ventilator en veel opbergruimte. Er wacht mij bovendien nog een leuke verrassing : ik krijg een kamer voor mij alleen. Marjolijn krijgt opnieuw de kamer die ze in januari de hare mocht noemen, maar die staat ze gewillig af aan Kelly en Jeroen omdat die over een dubbel bed beschikt (als daar maar geen kindjes van komen...).

We krijgen tijd tot 16u om ons rustig te installeren en op te frissen. Daarna kunnen diegenen die dat willen naar de kleine tempel vlakbij gaan. Het oorspronkelijke plan daarbij was om te voet te gaan, maar het is heel erg warm en Charles laat een busje komen dat ons er naar toe zal brengen. Achteraf blijkt dat een heel goed idee, want we krijgen een kort onweer en wat regen over ons heen.

De sfeer in deze tempel is veel intiemer en intenser dan die in de tempel van Madurai. Het ruikt er ook heel lekker en er blijkt een offerceremonie aan de gang te zijn, ter ere van de laatste vrijdag van de maand volgens de Tamil kalender. We worden gezegend met vuur en het witte poeder, gemaakt van gedroogde koeienmest, vermengd met kruiden en rozenblaadjes. Een heel aparte belevenis...

Bij het verlaten van de tempel zien we drie Indische herten, waaronder een kalfje. Ze komen op de restjes van de offergaven af en wagen zich behoorlijk dicht bij ons. Sterre is in de wolken en ze is niet alleen...

Bij terugkomst op de campus rest ons nog wat tijd tot de briefing van 18u op het terras. Iedereen doet lekker waar hij/zij zin in heeft. Een rustpauze is echt wel welkom na die eerste toch wel hectische dagen. Ik profiteer ervan om snel een mini-wasje te doen – zalig dat die in no time alweer droog is!

Na drie kwartier brieven en knopen doorhakken over waar we zondag naar toe zullen gaan, is het wachten tot het avondmaal klaar is. Dat is alweer verrassend : er zijn aardappelen met een speciale kruiding, linzen in een heerlijke saus en gefrituurd deeg, gevolgd door papaya en bananen. We worden hier echt culinair verwend en de koele King Fisher maakt het plaatje compleet!

Charles kan/wil ondanks het toch al late uur niet naar huis vertrekken, want dr Cletus beloofde ons nog persoonlijk te komen verwelkomen. En dat gebeurt uiteindelijk ook, een warm terugzien voor de meesten van ons, ook voor mij, maar dan wel voor het eerst in zijn eigen land. Het gesprek kabbelt gemoedelijk voort tot een uur of negen, maar dan stuurt Marjolijn de twee heren resoluut huiswaarts, echter niet zonder applaus voor dr Cletus en vooral ook voor Charles die een gids uit de duizenden is. Dr Cletus bedankt ons nog even voor het feit dat wij al meteen regen hebben meegebracht – het kleine beetje hemelwater dat daarnet viel is het eerste in 6 à 7 maanden.

Er moet nog een officieel document ingevuld worden omtrent ons verblijf hier en dan besluit ik om vroeg mijn bed (of tenminste 1 van de 2 waaruit ik kan kiezen) op te zoeken, want morgen belooft een zware, lange, hete, goedgevulde dag te worden!

Zaterdag 13 juli

Na een heerlijke nachtrust word ik goedgezind en gelukkig wakker, superblij dat ik dit allemaal mag meemaken. Onder de douche kan ik mezelf er niet van weerhouden om luidkeels een vrolijk lied te zingen.

Maar helaas, vijf minuten later vergaat het lachen mij compleet : bij het terugkeren naar de badkamer glijd ik uit over de natte vloer en val ongelukkig met mijn achterhoofd op de hoek van het bed. Onmiddellijk voel ik dat dit niet 100% goed zit en inderdaad, de wonde achter mijn oor begint te bloeden en ik voel ook een soort van “putje”. Even dreigt paniek, maar al snel beseft ik dat het waarschijnlijk toch niet zo erg zal zijn dat ik de rest van deze prachtige reis zal moeten missen. Ik krijg meteen hulp van privé-verpleger Jeroen en zijn assistente Kelly. Hij bekijkt de wonde, probeert die dicht te krijgen, maar na het ontbijt dat ik beteuterd en weinig bewust meemaak, oordeelt hij toch dat er maar beter kan gehecht worden, al was het maar omwille van het infectiegevaar. Deze keer zal ik het dus zijn die de groep laat wachten en dat vind ik echt niet fijn...

Samen met Marjolijn, Jeroen en Wimela word ik naar een dokter, die al heel veel voor SCAD heeft gedaan, in een dorpje verderop gebracht. De dokter is er niet, maar ik word direct geholpen door twee vrouwelijke verpleegkundigen. Mijn begeleiders worden de laan uitgestuurd, tot grote teleurstelling van Jeroen en dan beginnen ze eraan. Mijn haar wordt wat bijgeknipt en ik krijg lokale verdoving, onmiddellijk gevolgd door twee hechtingen met zijdedraad en twee inentingen in de bil. Ik moet mijn naam spellen (waarschijnlijk ter controle of alles in mijn bovenkamer nog goed werkt?) en ik krijg nog 3 pijnstillers mee. En wat kost deze excellente verzorging mij? Amper 800 roepies, zo’n 10 euro!

Wanneer ik terug naar buiten stap, vertelt Jeroen me dat hij net een heel wat mindere ervaring achter de rug heeft. Toen hij op me wachtte buiten kwam er een tuk tuk aangereden met daarin 3 mannen. Hij zag onmiddellijk dat de middelste, een jonge man, er erg aan toe was. Hij stierf terwijl Jeroen er bij stond – het ging om een jongeman, nog maar net getrouwd, die gif ingenomen had en niet meer te redden viel. Wat afschuwelijk toch.... Dit laat me een hele tijd niet los..

We keren terug naar de SCAD campus en dan kunnen we met vertraging vertrekken naar het Medical Center ... tenminste, nadat 1 van de busjes in gang werd geduwd.

Ook daar worden we weer met een ritueel begroet en er zijn ook veel camera’s en fotografen aanwezig (pers?), die ons overal volgen. We krijgen een uitgebreide rondleiding met de verschillende dokters/afdelingsverantwoordelijken doorheen de operatiekwartieren, de materniteit, fysiotherapie, de school voor andersvalide en mentaal beperkte kinderen en kijken echt onze ogen uit. Nu weten we weer echt waarvoor VZW Zoutmijnkinderen-India dit allemaal doet... we kunnen voor een aantal mensen echt het verschil maken!

Ik merk meteen dat Marjolijn hier echt gelukkig is : ze kent hier heel veel mensen die haar overduidelijk op handen dragen en blij zijn dat zij in de namiddag hier zal blijven om een check-up te doen van wie in januari geopereerd werd. En ook nu al, tijdens de rondleiding, wordt ze aangeklampt met vragen of biedt ze spontaan een helpende hand... Wat een pracht van een schoonzus heb ik toch!

Op het einde van de rondleiding wacht ons nog een verrassing. In de polyvalente zaal worden wij door een grote groep mensen verwelkomd en naar het podium geleid, waar een groot spandoek meldt dat er vandaag, 13 juli 2019, een heleboel hulpmiddelen worden geschonken door VZW Zoutmijnkinderen-India. Eén voor één mogen wij orthopedische hulpmiddelen schenken aan kinderen en jongvolwassenen. We worden daarbij ook gehuldigd en krijgen een doek rond onze schouders als teken van respect en dankbaarheid. Dit is echt een beklijvend moment en ik hou het niet droog. Een vlugge blik naar de anderen leert me dat ik daarbij niet de enige ben....

Nog volledig onder de indruk keren we naar het guest house terug voor een alweer heerlijke lunch en niet veel later start het namiddagprogramma al.

Eerste stop: de sari-weaving gemeenschap. Vele, meestal ingeweken, families weven hier de mooiste sari's. Het huis van zo'n familie dat we mogen bezoeken, leert hoe hard de realiteit voor deze mensen is – bijna de helft van het huis wordt ingenomen door het weefgetouw, waar een man uren na elkaar achter zit om beetje bij beetje een prachtig gewaad te maken. Voor 8u werk verdient hij zo'n 3€. Het weven van een basis sari duurt ongeveer 2 dagen, de meest luxueuze vergen tot 20 dagen intensieve arbeid. De sari's worden in opdracht geweven en gaan naar opkopers die ze met de nodige winst doorverkopen. De wevers zelf kunnen zich de producten van

hun hard labeur niet permitteren en moeten genoeg nemen met industrieel gemaakte sari's uit de goedkopere winkels. Hier val je toch ook weer even stil van...

Voor de vele kinderen uit de gemeenschap hebben we nog een kleine verrassing : Francky wordt hier even Frankini, de magician die voor wonderlijke trucs zorgt. De snoetjes van de dorpskinderen staan voor altijd op mijn netvlies gebrand... Wat een zalig moment!

Onze tweede stop is bij de pottenbakkers. Uit noodzaak hebben deze mensen zich moeten heroriënteren. De kookpotten die ze vroeger maakten zijn nu te duur geworden en vervangen door metalen potten, en dus zijn ze overgeschakeld op bloempotten en compostvaten. Het werk op zich blijft echter hard labeur en dat allemaal bij extreme temperaturen. Ook hier geldt weer : niet werken is geen inkomen, dus wordt er elke dag gewerkt. Een vrachtwagen volstouwen met 10.000 potten? Geen probleem voor deze mensen hier : ze blijven glimlachen, zeker als er "bleekhuiden" op bezoek komen!

Onze bezoeken zijn overal wat uitgelopen en er is geen tijd meer voor een stop bij de mattenwevers. We rijden naar Tirunelveli en pikken onderweg Marjolijn op die er een heel intense werknamiddag heeft opzitten. Het is de bedoeling om de Kanthimati Tempel te bezoeken, maar we zitten heel lang vast in het verkeer om er te geraken. Het is voor de chauffeurs geen lachertje om er ons via allerlei omwegen heen te brengen. De reden voor al het gedrum en oponthoud is een heel belangrijk feest dat morgen in de Hindoetempel doorgaat en waar duizenden mensen op worden verwacht. Het is hier een echt mierennest en het is dus kwestie van heel dicht bij onze gids te blijven in de tempel, anders lopen we volgens Charles hopeloos verloren. Sommigen van ons

verkiezen om te gaan shoppen in de onmiddellijke omgeving van de tempel, ik betreed met een aantal anderen de tempel nadat we onze schoenen veilig opgeborgen hebben in een container recht tegenover het heiligdom. Blootvoets over straat, meegezogen door de mensenmassa die er nu al is, aangeklampt door allerlei verkopers, het blijft speciaal...

De tempel is overweldigend, er loopt al heel veel uitgelaten volk rond, maar de sfeer is toch weer een stuk intiemer dan in Madurai. We passen voor het aanschuiven bij het heiligdom, maar kunnen de religieuze sfeer ook zonder dat voelen, ruiken, proeven. De voorbereidingen voor het grote feest van morgen zijn overal duidelijk nog volop bezig – er wordt hout aangesleept, er worden bloementapijten gemaakt, er wordt ook nu al veel geofferd. Hoewel er geen foto's mogen gemaakt worden binnen, worden we wel aangesproken voor een foto met een meisjesdansgroep uit Chennai, die speciaal naar hier gekomen is voor dit bijzondere feest. Onze gids vertrouwt ons toe dat hij morgen ook heel graag van de partij zal zijn hier, maar dat hij ons eerst zal begeleiden en wel zal zien of hij dan nog iets van het feest kan meepikken.

Later dan verwacht maar uiterst tevreden, komen we terug op de campus, waar we weer verwend worden met een warme maaltijd en heerlijke watermeloen. Na het eten trekt iedereen al snel naar zijn eigen kamer, want morgen wordt het opnieuw vroeg opstaan....

Zondag 14 juli 2019

Afspraak aan het ontbijt vandaag om 7u30, want we moeten stipt op tijd vertrekken om de trein te halen. Die wacht immers niet... Gelukkig maar dat er vandaag niemand voor onverwacht oponthoud zorgt...

De SCAD-busjes brengen ons naar het station waar twee SCAD-begeleiders, die we gisteren ook al zagen, Radgish en Ratnavel (of zoiets) ons staan op te wachten met een brede glimlach. Onze trein staat al klaar, maar blijkbaar is het uurrooster na werkzaamheden veranderd en zal hij pas om 10u vertrekken. Tijd genoeg dus om een toilet te zoeken : het wordt een heen en weer lopen tussen een betalend toilet, een gratis toilet dat niet blijkt te werken en opnieuw het betalend toilet, waar Tine en Sterre tot hun verbazing even moeten wachten tot een vrouw die er haar was aan het doen was al haar spullen bijeengezocht heeft. Bij het wachten op het perron worden we opnieuw uitgebreid aangestaard door de lokale bevolking en we moeten helaas ook een aantal bedelaars teleur stellen.

Zo'n half uurtje voor vertrek mogen we al plaats nemen in de trein en er komen al snel twee jonge meisjes in onze coupé zitten. We raken aan de praat, dankzij het vertaalwerk van Radgish : het zijn twee zussen van 15 en 19 jaar oud. De jongste zit in de 10th class en zou graag verder studeren na de 12th class, maar weet nu al dat dat niet zal mogen van haar familie. De oudste is 19 en sinds haar 16de getrouwd met een stomme man en heeft nog geen kinderen. De familie is samen op stap en als de trein vertrekt komt haar man er ook bij zitten. Ondanks zijn beperking neemt hij tijdens de rit ook actief deel aan het geanimeerd gesprek. Ongelooflijk toch hoe totaal onbekenden,

wonend op duizenden kilometers van elkaar vandaan en in volledig andere culturen, elkaar op een treinrit van een dik uur kunnen vinden en wel heel diverse onderwerpen kunnen bespreken. We horen nog eens dat huwelijken hier nog steeds grotendeels gearrangeerd worden, terwijl India tegelijkertijd open staat voor bijvoorbeeld transgenders (het viel ons al op dat er op het formulier dat we voor SCAD moesten invullen keuze was tussen man, vrouw of transgender wat geslacht betreft). Die worden zelfs op feesten en bij geboortes uitgenodigd omdat ze zouden kunnen zorgen voor voorspoed.

De treinreis verveelt geen minuut : sommigen gaan in de deuropening zitten genieten van het uitzicht en het briesje, anderen nemen foto's van meereizende families, we proeven van de plaatselijke muesli-repen van noten en honing, er wordt heel wat afgelachen. Fantastisch!

Wanneer we op onze bestemming aankomen hoeven we ons niet in het mierennest te begeven om een tuk tuk te kunnen bemachtigen, want de busjes staan ons al weer op te wachten – met draaiende airco. Ze brengen ons naar Punnakayal, een badplaats waar de Christ Rock Church staat, gewijd aan Franciscus Xaverius. Bij het uittrekken van onze schoenen om de kerk te betreden, voelen we pas echt hoe heet het hier is.

De jonge kerels die rond de kerk flaneren hebben meer aandacht voor Maya dan voor de kerk – op een bepaald moment wordt ze omsingeld door knappe jonge Indiërs, die absoluut met haar op de foto willen, maar wanneer ze horen hoe oud ze nog maar is, worden ze toch een stuk terughoudender. Heerlijk toch om te merken hoe hormonen opspelen, over lands- en cultuurgrenzen heen. Ook Sterre is hier een echte ster : iedereen wil met dat blanke, snoezige meisje op de foto, al vindt ze dat zelf op den duur niet meer zo fijn!

Na een bezoek aan de grot nabij de baai, waar de heilige Franciscus een aantal jaren verbleef om er te mediteren, een heilige baai die we overigens als niet Hindoes niet in mochten, nemen we onze lunch in de busjes. Die werd met veel liefde klaargemaakt in SCAD deze morgen en bestaat uit toast met ei en kaas en groentjes, ecologisch verantwoord verpakt in krantenpapier. We kopen nog wat drank in een kraampje (waar de uitbaatster opnieuw overdonderd wordt door zo'n bende kopers in 1 keer), want de zon en de wind drogen ons compleet uit. We geven de overschot van onze lunches nog aan twee mensen die onopvallend lieten merken dat ze wel iets konden gebruiken en die er duidelijk blij mee zijn.

En dan vertrekken de busjes naar onze volgende halte : Tiruchendur Beach. Hier valt mijn mond opnieuw open van verbazing : wat bij ons de dijk is, is hier een soort promenade die naar de tempel leidt. Een gedeelte daarvan is overdekt en daar verkopen mensen allerhande soorten voedsel en fruit, een ander gedeelte bevindt zich in openlucht en daar zoeken de heilige koeien doorgemoedereerd en ongestoord hun weg naar het strand. Het is eens iets anders dan Blankenberge of Koksijde...

Hier zijn we zo'n half uurtje vrij en als we weer verzamelen blazen, heeft iedereen wel zijn eigen verhaal over een "duikje" in zee, een zicht op de tempelolifant, een blik op de tatoeëerder op de parking, een verzoek om op de foto te gaan met de plaatselijke bevolking of een vraag om een foto te nemen.

Wat mij hier vooral intrigeert is de manier waarop geofferd wordt aan de goden om die om een gunst te smeken, door het afscheren van de haren, zowel bij jongens, meisjes, mannen als vrouwen. Blijkbaar wil de traditie dat dit minstens 1 keer in het leven gedaan wordt. De kaalgeschoren hoofden worden ingesmeerd met een okerkleurig poeder om irritatie en jeuk te voorkomen.

Onze laatste stop is er één in het Green Apple hotel en ook hier leren we bij: kinderen zijn absoluut niet toegelaten in een bar waar alcohol geschonken wordt. Dus verhuist het hele gezelschap noodgedwongen naar een "meeting room". We zitten er als haringen in een ton, maar de "tapas" die aangebracht worden (waaronder zelfs frietjes) maken veel goed.

Op de terugweg geniet de "bus met kinderen" van een leuk spelletje "wie is het", waarbij Maya en Sterre zich een breuk lachen.

We worden opnieuw onthaald op een lekker avondmaal mét taart in het guest house en Marjolijn heeft ook nog gezorgd voor een – zeker niet eenvoudige – quiz met 10 algemene vragen over India en 10 vragen over Tamil Nadu. Ik ben toch wel benieuwd hoeveel van die interessante informatie zal blijven hangen – wat de populairste sport is (hanengevechten) maakt misschien wel kans...

En dan is het alweer bedtijd. De reis zit er al voor de helft op, maar er wachten ons ongetwijfeld nog veel leuke momenten!

Maandag 15 juli 2019

Ik moet hoe langer hoe dieper nadenken 's morgens over datum en tijd ... we leven hier zo intens, doen zoveel indrukken op dat we steeds meer ons besef van tijd kwijtraken. Het is echt niet te geloven dat we al halfweg deze prachtige reis zijn.

Na het ontbijt om 7u45 vertrekken we om 8u30 naar verschillende projecten van SCAD, die ondersteund worden door VZW Zoutmijnkinderen-India, via de Koning Boudewijnstichting en door de Provincie West-Vlaanderen. Charles heeft ons gewaarschuwd : dit wordt een lange en zware dag.

We merken inderdaad dat het gebied waar SCAD actief is – twee districten in Tamil Nadu – heel uitgestrekt is. Het duurt meer dan twee uur over toch best wel degelijke wegen (volgens de ancients is er heel wat veranderd ten opzichte van hun vorige bezoeken van een paar jaar geleden) om het eerste project te bereiken. Gelukkig zorgt Charles, die we onderweg opgepikt hebben, voor een koffie- en plasstop, met gelegenheid tot shoppen.

Dat eerste project is een lagere school, waar alle kinderen ons dolenthousiast staan op te wachten. We worden op traditionele manier verwelkomd en gezegend en worden daarna het schooltje, gerenoveerd door de sponsoring van DIS Koksijde, binnengeleid. Alle kinderen en leerkrachten zitten op de grond, maar voor ons zijn er speciaal stoelen voorzien. Ook hier zijn wij de “wilde weldoeners” die in de watten moeten gelegd worden, ook al is dat wat ons betreft zeker niet nodig. En of we in de watten gelegd worden : de juf – die overigens zelf ook aan fund raising deed binnen het dorp om de kosten voor de renovatie te helpen dragen – heeft een fantastisch programma in elkaar gestoken : een afwisseling van speeches in het Tamil (waar we geen jota van begrijpen) en het Engels, gevolgd door een traditionele dans, eigen aan het dorp, enkel begeleid door een traditioneel instrument. Het is ongelooflijk hoe die kleine jongens en meisjes de lange choreografie perfect uit het hoofd kennen! Daarna worden “zilveren” bordes uitgedeeld om de beste leerlingen van de klas te vieren en die eer valt ook ons weer te beurt. Tot slot wordt er opnieuw een dans gebracht door vier heel mooie meisjes, die duidelijk zenuwachtig zijn, maar toch stralen. Het is allemaal fantastisch! De juf vertelt ons achteraf dat ze zelf heel zenuwachtig was voor dit zeer belangrijke bezoek, maar we verzekeren haar dat dat echt nergens voor nodig was!

In hetzelfde schooltje worden ook cheques uitgereikt in naam van SCAD Belgium's Women to Women voor het geitenproject. Enkele vrouwen krijgen geld om een geitenunit aan te kopen, bestaande uit een bok en vijf ooiën. Het gaat om een microkrediet, wat betekent dat er uiteindelijk terugbetaald zal worden voor de geiten, maar ondertussen kunnen ze kweken met de dieren en een inkomen genereren. Deze vrouwen krijgen zicht op een betere toekomst en het geluk in hun ogen is dan ook met geen pen te beschrijven!

We zijn blij dat we dank zij Francky/Frankini nog voor een onvergetelijk moment in het schoolgebouwtje kunnen zorgen – de snoetjes van de kleintjes bij de goocheltrucjes zijn hartverwarmend.

Nadat alle obligate foto's eindelijk genomen zijn, stappen we verder naar de middelbare school. Hoewel deze school niet ondersteund wordt door SCAD worden we er toch weer dolenthousiast onthaald en kan Frankini dus niet anders dan nog een magic show op te voeren. Ook deze, toch al wat oudere leerlingen én hun leerkrachten genieten volop van het korte spektakel.

Het wordt nu stilaan tijd voor de lunch, maar op onze bus mankeert onze groepsleidster Marjolijn. Ze werd zo ongeveer "meegesleurd" in een lokaal van de middelbare school, waar een patiëntje dat in januari geopereerd werd naar toe werd gebracht voor een check-up. Bovendien was er ook een nieuw meisje aanwezig voor advies in verband met haar mogelijke behandeling. Voor zoiets wachten we uiteraard met plezier en we vervelen ons ook niet, want Sterre blijft maar handjes schudden door het busraam met de vele leeftijdgenootjes...

Onze lunch, rond 15u, krijgen we in een administratief gebouw van SCAD : een lekkere maaltijd, geserveerd op een soort dienblad bedekt met bladeren, die we gezellig in een kringetje bij elkaar verorberen. De wandeling van de bus naar ons "restaurant" voert langs felgekleurde huisjes. Heel mooi ogend, maar de geur van de open riolen moet je er wel bij nemen!

Onze volgende stop is bij een waterbekken, nabij een holy tree. Ook hier weer enthousiaste dorpelingen (zelfs een krasse tachtiger met kromgegroeide tenen wil er perse bij zijn), die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het waterbekken en de verdeling van het water, die ons verwelkomen met een ritueel met vuur en zegening onder de heilige boom. We horen dat dit waterbekken nog maar droog staat sinds mei en dat er nog voldoende water zal kunnen worden

opgepompt uit de natuurlijke bron (waterput) tot de volgende moessonregen die er nu hopelijk snel zullen aankomen.

Op de terugweg naar de busjes merken we hoe een fiere geitenhoeder met veel plezier zijn dieren kunstjes laat doen voor ons. Net als bij mij thuis staan ze lang op hun achterpoten om toch maar aan de blaadjes van de bomen te kunnen. Het levert mooie foto's op, van de dieren én hun begeleider.

Na een korte rit stoppen we opnieuw bij een waterbekken dat volledig gerenoveerd wordt, deels manueel, deels met behulp van een bulldozer. Er worden hier bomen aangeplant om de bodem te verstevigen en om ze later te kunnen gebruiken voor het hout of voor de vruchten. Na de moesson zal er hier ook vis uitgezet worden, opnieuw een bron van inkomsten. Mooi om te zien hoe er hier over duurzaamheid wordt nagedacht! We mogen zelf ook een paar bomen (helpen) planten .... Een blijvende herinnering aan ons bezoek. Na afloop krijgen we nog een prachtige roos als bedanking, zoveel eer maakt me toch verlegen!

Terwijl we nog volop met het planten bezig zijn, komt er een schoolbus vol wuivende, uitgelaten kinderen aangereden. Die werden waarschijnlijk speciaal terug naar de school gebracht om ons een "special welcome" te bieden. Ook hier hebben de leerkrachten hun uiterste best gedaan om een mooi programma te brengen : de kinderen verrassen ons met een zelf geknutseld bloemstukje, laten ons horen hoe ze een Engelse tekst kunnen memoriseren, een prachtig meisje danst eerst alleen en daarna samen met een nog wat onhandige jongen, er worden opnieuw "medailleborden" overhandigd en wij maken de kinderen en hun leerkrachten blij met een aantal cadeaus die we meebrachten uit België.

Dit was ons laatste bezoek voor vandaag en de vermoeidheid begint echt wel toe te slaan, dus slaan we het aanbod van Charles om nog ergens te stoppen voor een koffie eensgezind af. We verlangen immers allemaal naar een rustige avond op het SCAD-domein en een avondmaal.

Wimela zet er zich even bij aan tafel en we hebben een leuke babbel met haar. Enig minpuntje : de King Fisher is op ... blijkbaar is er in de wijde omgeving geen fles meer te vinden!

Dinsdag 16 juli 2019

We mogen wat uitslapen vandaag, want we vertrekken pas om 9u en worden dus maar aan het ontbijt verwacht om 8u. Ward wordt vandaag 72 jaar en dat moet uiteraard gevierd worden. Marleen (met wat hulp van Annemie) heeft een mooi karamellenvers voorbereid en Charles zorgde voor een sjaal als verjaardagscadeau.

Er staat ook een pot Nutella op tafel, maar die zal waarschijnlijk eerder voor de kinderen bedoeld zijn, al zijn een aantal volwassenen er ook stiekem blij mee. Nog een nieuwigheidje is een soort smeerkaas, maar dan in een bokaal. Ik vind het leuk om steeds weer nieuwe eetgewoontes te ontdekken en hier bij SCAD is dat zeker mogelijk. Het keukenpersoneel, onder de deskundige leiding van Wimela zorgt voor heel veel afwisseling.

Op Charles' commando stappen we voor een klein uurtje de bus op, die ons naar een dorpschooltje zal brengen in een dorp dat nog maar heel recent door SCAD geadopteerd werd. Net als gisteren worden we uitgelaten verwelkomd met zegeningen en een prachtige bloemenkrans die ook nog eens heerlijk ruikt. Na de gebruikelijke speeches mogen we een klaslokaal binnen gaan en worden we opnieuw getrakteerd op een lange verwelkoming/bedanking in het Engels door een jonge leerling. Het jongetje is duidelijk opgelucht als die beproeving achter de rug is. Wat volgt is een opzwevend dansje waarbij 1 meisje de absolute ster was! We overhandigen onze geschenken, Frankini tovert weer trucs uit zijn hoge hoed, we bezoeken een aantal andere klasjes en de speltheek die heel recent geschilderd en aangekleed werd door een

groep studenten uit Singapore. Dat is ongelooflijk mooi gedaan en ik blijf maar foto's nemen om aan dochterlief thuis te laten zien. We delen ook nog cheques voor geitenunits uit aan 50 groepen en stekjes om bomen aan te planten.

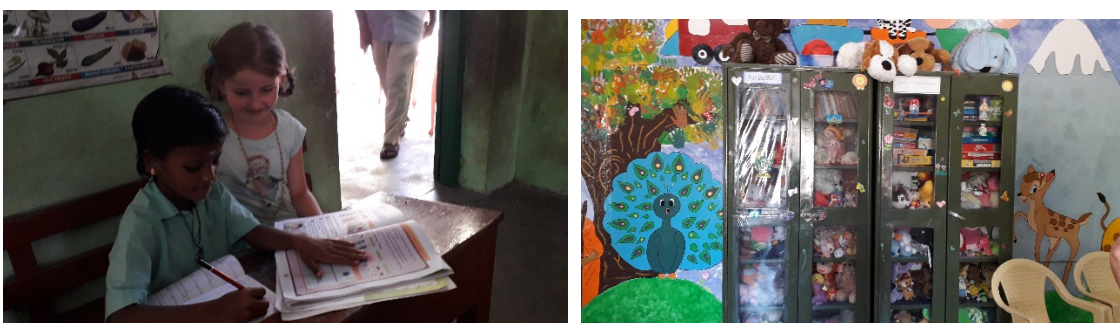

En dan is het, onder luid afscheidsgeschreeuw, tijd om naar onze tweede bestemming van vandaag te vertrekken : de zigeunergemeenschap. Volgens de medewerker van SCAD is dit de moeilijkste groep om mee te werken. Het is immers een speciaal volk dat het liefst blijft vasthouden aan zijn eigen gewoontes en cultuur. Toch geeft SCAD nooit de hoop op en doen de medewerkers al wat ze kunnen om ook deze kinderen op school te krijgen én te houden. Ze worden 's morgens thuis opgehaald en na schooltijd, rond 16u, terug thuisgebracht.

We merken inderdaad onmiddellijk dat lang niet alle kinderen op school zitten : een groot aantal hangt rond buiten de schoolpoort (geen zin om naar school te gaan?, moeten ze werken? Moeten ze straks mee naar een bus- of treinstation om zelfgemaakte sierraden te verkopen? – wie zal het zeggen).

De kinderen die wel op school zitten zijn een stuk minder gemakkelijk in toom te houden dan die van gisteren en de leerkrachten hebben dan ook hun handen vol.

We nemen een kijkje in verschillende klasjes. Hier zitten de kleintjes niet op de grond, maar aan bankjes. Ze zijn apetrots dat ze ons kunnen laten zien hoe veel ze al geleerd hebben en ik oefen samen met hen de namen van dieren in het Tamil en in het Engels en de daarbij horende dierengeluiden. Jeroen en Kelly delen ook hier weer balpennen en ballonnen uit en ook de overige Cadeaus vinden hun weg naar hun nieuwe eigenaars.

Buiten wacht ons nog een speciale verrassing : één van de laatste slangenvangers van de streek toont ons twee giftige slangen die hij uit een juten zak haalt. De eerste is een cobra die soms vervaarlijk uithaalt naar de man. Aan zijn armen en handen te zien is hij al vaak gebeten door een giftige slang : hij mist delen van zijn vingers en op zijn onderarm is een groot lelijk litteken te zien. Op onze vraag wat hij gedaan heeft na die verschrikkelijke beet, geeft hij het antwoord dat Tine voorspeld had : gewoon wat kruiden opleggen, de goden aanroepen en pas in allerhoogste nood even naar het ziekenhuis.

De man toont ons de tanden van de slang, nadat hij ze eerst heeft laten bijten in de juten zak. Het ziet er echt eng uit en Heidi maant Kelly voortdurend aan om toch vooral niet al te dichtbij te komen. Hij vertelt ons ook over de speciale kruiden die hij gebruikt om de slangen rustig te houden. Het is heel boeiend allemaal en de man is duidelijk trots op zijn werk, maar hij weet ook dat hij zonder de financiële hulp van SCAD niet zou kunnen overleven en hij is er oprecht dankbaar voor.

We rijden terug naar de campus waar de lunch en een nieuwe lading King Fisher op ons wacht. Er is weer een extra verrassing : we krijgen een vanille ijsje als toetje (Sterre krijgt er zelfs twee, waardoor haar oogjes gaan fonkelen). Om 14u30 hebben we de lunch afgerond en om 15u worden we opnieuw verwacht voor een bezoek op de campus aan de Anbu Illam-school voor andersvalide kinderen (autisme, fysieke en mentale beperkingen). Ook zij verwelkomen ons uitbundig met een bloem en een zegening en ook zij stellen een knuffel of een high five enorm op prijs.

De leerlingen zijn in drie groepen onderverdeeld : milde handicap, iets ernstigere beperkingen en zware beperkingen. Sterk gemotiveerde leerkrachten brengen hen de elementairste kennis bij om te kunnen functioneren in de maatschappij : leefregels, beleefdheidsvormen, hoe poets je je tanden, spreken met ondersteuning van gebaren, noem maar op. Soms is het heel belangrijk om een kind voortdurend bij zijn naam te noemen zodat het ontdekt hoe hij/zij heet. Kleine, maar o zo belangrijke stappen. Tonnen respect heb ik voor het geduld van de leerkrachten.

We krijgen ook de ruimte te zien waar Marjolijn, samen met 2 Hollandse dames, in januari startte met het maken van adequate hulpmiddelen uit papier en karton. Door het speciale procedé is het eindproduct ijersterk en bovendien, na het aanbrengen van vernis en versieringen, ook heel mooi.

Een aantal onder ons zijn het erover eens : hieraan kunnen meehelpen tijdens een volgende inleefreis zou de max zijn!

We bezoeken als laatste project van vandaag nog even de “normaalschool”, waar vooral meisjes – op dit ogenblik volgt slechts 1 jongen de opleiding – in twee jaar worden klaargestoomd om les te kunnen geven. Hun Engels is verre van optimaal en we vragen ons dan ook af hoe ze die taal straks aan hun leerlingen moeten aanleren (maar tja, ook bij ons zakt het kennisniveau Frans bij lagere school leerkrachten zienderogen...)

Na dit laatste bezoek zijn we vrij. Een deel van het gezelschap gaat nog shoppen in de grote stad, anderen, zoals ik, genieten van de rust op de campus om lekker te doen waar ze zin in hebben. ZALIG! De shoppers zijn er in geslaagd om een lading King Fisher mee naar de campus te brengen : een heel avontuur zo blijkt, niet zonder risico want het is in India in principe verboden om zonder vergunning alcohol te transporteren. Mochten ze betrapt zijn geworden dan had het busje in beslag kunnen genomen worden! Wimela kan er dan ook maar groentjes om lachen, al wordt ze al snel weer vrolijk als ze merkt hoe goed de sfeer wordt na een lekker fris biertje om de dag af te sluiten.

Woensdag 17 juli 2019

Het is alweer onze laatste volledige dag op het SCAD-domein. De tijd vliegt ongelooflijk snel voorbij. Wat zal ik dit tijdelijk verblijf, ondanks de mindere start, missen. In die korte tijd heb ik een echt "thuisgevoel" gekregen. En blijkbaar ben ik niet de enige, want ik hoorde Tine tegen Sterre zeggen: kom, we gaan naar huis!

Vandaag nemen we ook afscheid van Chris. Ze liet gisteren verstaan dat ze de reis niet verder wil zetten met ons, omdat ze het programma te zwaar vindt. Ze was naar India gekomen om zen te worden, maar dat lukt haar niet – te druk, te intens.... Ze zal met de nachttrein terug reizen naar Cochi en ons pas terug vervoegen voor de terugvlucht vanuit Mumbai. Jammer, maar helaas...

Om 8u30 vertrekken we naar de zoutmijnen – salt pans – in Tuticorin. Die liggen op zo'n kilometer van de kust en het is er heet en heel erg droog. Temperaturen van boven de 40° zijn hier geen uitzondering, al houden wij het vandaag op "amper" 38°.

In die zware weersomstandigheden moeten mannen en vrouwen zonder enige vorm van bescherming van middernacht tot circa 10u zout verzamelen en in zakken vullen om die dan op camions te laden. Met in het beste geval sandalen aan hun voeten urenlang in het zoute water, verblind door de felle zon die weerkaatst op de hagelwitte bergen zout. Wat zijn de mensen die hier aan het werk zijn blij met onze petten en zonnebrillen! Er zijn relatief weinig mensen aan het werk want het heeft 3 dagen geleden eventjes geregend en dan kan er in principe 7 dagen niet verder gewerkt worden omdat de kwaliteit van het zout dan niet goed is. Regen is hier dus zowel een zegen als een vloek, want niet werken betekent ook geen inkomen, maar iedereen heeft uiteraard ook behoefte aan water om te overleven!

Het is hemeltergend dat de verkoopprijs voor 1kg zout - die met zoveel moeite bijeen geschaapt werd - slechts 1 roepie bedraagt. Je mag er echt niet aan denken wat de arbeiders zelf er voor krijgen. Ik zal hier beslist wel eens aan terugdenken als ik straks weer zout in de patatjes doe...

Bijkomend probleem is hier nu ook de concurrentie van grote, internationale bedrijven die nu zout winnen uit grondwater dat ze oppompen, in plaats van uit zeewater. De kwaliteit van het zout zou

beter zijn, maar het bijkomend gevolg is dat ook het grondwater steeds zouter wordt, waardoor er niets meer kan geteeld worden, zodat de plaatselijke bevolking nog grotere problemen krijgt.

De busjes brengen ons naar het dorpje vlakbij, waar het ARNEVA project loopt. De bomen, geplant door Roland en Gerda die dit project opstartten ter nagedachtenis van hun twee overleden kinderen Arne en Eva, zijn het eerste wat we er zien en dat roept toch heel wat emoties op. Hopelijk kan dit prachtige project nog heel lang worden verder gezet. De kleintjes, want we bezoeken immers een crèche waar kinderen van zoutmijnwerkers worden opgevangen, staan alweer klaar met limoentjes, maar het is duidelijk dat zij nog maar weinig blanke mensen hebben gezien, want bij sommigen vloeien er traantjes. Charles probeert ze onmiddellijk te troosten en gerust te stellen door snoepjes en koekjes uit te delen. Ook de strandballen, ballons en balpennen van Kelly en Jeroen breken het ijs, maar er blijft toch wat wantrouwen in hun oogjes staan.

Hier mogen we ook officieel het nieuwe gezondheidscentrum openen. De eer valt te beurt aan Maya en Sterre die samen het roze lint mogen doorknippen. Het valt me direct op hoe weinig voorraad er hier is, hoewel de mensen dolenthousiast zijn. Maar voor de consultaties kunnen beginnen, wacht er ons nog een andere taak : het overhandigen van een omslag met daarin 500 roepies aan de oudjes van het dorp die afhankelijk zijn van dit maandelijks bedrag. Het voelt ongemakkelijk aan om telkens weer op de foto te moeten bij het overhandigen van het voor ons kleine bedrag en de dankbaarheid van die mensen raakt me diep. Eén man in het bijzonder zal me lang bijblijven : hij is heel emotioneel, huilt geluidloos en blijft minutenlang onze blik vangen en het dankgebaar maken.

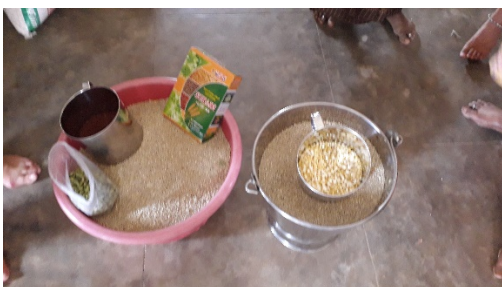
En dan kunnen de eerste consultaties beginnen : zonder enige vorm van privacy – we worden verondersteld blij toe te kijken – schuift de ene vrouw, man en kind na de andere aan bij de verpleegster. Veel meer dan een praatje, het nemen van de bloeddruk en het overhandigen van wat medicijnen is het niet, maar je merkt dat dit voor deze gemeenschap een grote stap vooruit is.

Daarna bezoeken we een revalidatieruimte, waar Marjolijn opnieuw onmiddellijk belaagd wordt ... Het blijft schitterend om te zien hoe zij hier echt het verschil kan maken! Al is het voor haar ook soms wikken en wegen – uitspreken dat een kind waarschijnlijk nooit verder zal evolueren naar stappen of zelfs zitten toe is delicaat.... Als de ouders beseffen dat de situatie “hopeloos” is, dan zal er wellicht niet meer naar het kind omgekeken worden.... Het is dus zaak om vooral de nadruk te leggen op wat er kan gedaan worden om het comfortabel te maken voor hun kind met beperking...

In een ruimte ernaast geeft Sumathi, een SCAD-medewerkster, een opleiding omtrent gezonde voeding aan een groep vrouwen. De aandacht gaat hierbij voornamelijk naar zwangere en zogende vrouwen. Er valt hier dus echt van alles te beleven.

Voor de lunch rijden we naar KVK (Kristi Viguan Kendra), een agrarisch instituut dat ook samenwerkt met SCAD en de overheid. Hier doet men er alles aan om de landbouwers te helpen met raad en daad. Het theoretische gedeelte van dit bezoek is moeilijk te volgen – té wetenschappelijk, té moeilijk te begrijpen doordat de zenuwachtige sprekers te snel en in bijna onverstaanbaar Engels praten – maar de uitleg van Sumathi, die we hier opnieuw ontmoeten, ivm de Nutrimix die ze hier maken on the spot is wel heel interessant. Het is een prachtvrouw : vorig jaar kreeg ze een zwaar ongeval met haar brommer op weg naar huis. Ze liep daarbij heel wat breuken op en werd weliswaar geopereerd, maar op een verkeerde manier door de plaatselijke dokters. In januari werd ze opnieuw geopereerd door Dr Luc en haar herstel is sindsdien heel bevredigend. Ze heeft veel van haar mobiliteit terug gewonnen en is weer even gedreven als voor het ongeluk aan het werk voor SCAD. Het is haar missie om de plaatselijke vrouwen van alles te leren om het leven van het hele gezin draaglijker te maken. Ze is overtuigd van de belangrijke rol die vrouwen spelen als het om vooruitgang gaat en staat als enige vrouw in het team meer dan haar mannetje! Blijf vooral zo verder doen, super woman!

Na het bezoek aan KVK (waar de beeltenis van Moeder Theresa overal opduikt) is het tijd om “huiswaarts” te keren, voor de laatste keer... Charles, wie anders, zorgt weer voor een leuke afsluiter: we houden halt bij een ijssalon waar de keuze enorm is en de smaken navenant! Het treft me opnieuw hoe India toch een land van contrasten is : tussen extreme armoede en industriële rijkdom, tussen amper 3 euro verdienen en rondrijden in mooie wagens, tussen toegang hebben tot de meest luxueuze producten en geen bus kunnen nemen om naar school of de dokter te

gaan... Die contrasten zijn er in ons eigen land ongetwijfeld ook, maar bij ons is er nog altijd een sociaal vangnet, terwijl mensen hier afhankelijk zijn van de goodwill van anderen! Stof tot nadenken...

Rond iets na 17u zijn we terug op de campus en zijn we tot het avondeten vrij om te doen wat we willen. We wuiven Chris definitief uit, drukken haar op het hart om voorzichtig te zijn en wachten dan op de komst van Cletus, Amali, hun dochter en hun zoon met zijn echtgenote en twee kinderen. Later zal blijken dat Misty, hun oudste, een echt deugnietje is, die weet wat ze wil en vooral wat ze niet wil, maar net zoals overal ter wereld de oogappel is van haar grootouders. Zo leren we Cletus en Amali ook eens van een andere kant kennen!

We hadden het al bij onze terugkomst gemerkt : vanavond wordt er gebarbecued. Ons laatste avondmaal is dan ook de max : het keukenpersoneel heeft zichzelf overtroffen en de fruitsalade die Charles hielp maken is "délicious".

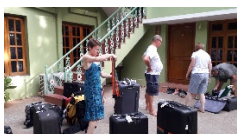

Jeroen en Sterre ontpoppen zich nog even als volleerde shopmanagers en brengen geanimeerd wat mooie dingetjes uit het kleine winkeltje aan de man/vrouw, we betalen onze consumpties (bij de ene staan er al wat meer streepjes bij de rubriek bier dan bij de andere) en de henna die Wimela voor ons regelde, we krijgen elk nog een geschenkje van SCAD en dan wordt het onherroepelijk tijd om naar onze kamer te trekken en ons vertrek naar Chennai voor te bereiden, met heel veel spijt in het hart!

Donderdag 18 juli 2019

Onze tijd in SCAD zit er jammer genoeg al op. We moeten afscheid nemen van Wimela en haar fantastisch keukenteam, maar gelukkig nog niet van Charles, die ons zal vergezellen naar Chennai.

De afspraak om de koffers tegen 9u klaar te hebben staan wordt stipt nagekomen. Het is een drukte van jewelste op het overdekte terrasje en op het pleintje ervoor, want iedereen wil er zeker van zijn dat zijn valies en handbagage het toegelaten gewicht op de binnenlandse vlucht van Tuticorin naar Chennai niet overschrijdt. Bij sommigen is een herschikking nodig en bij Merel is de doos Nutrimex die er op het laatste moment nog bijkomt bijna de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen, maar uiteindelijk geraakt iedereen er...

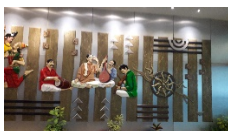
Voor we de luchthaven bereiken is er nog een thee- of koffiestop. We hadden al zo'n beetje het gevoel dat we de afslag naar de luchthaven gemist hadden, maar vertrouwden toch op onze fantastische chauffeurs die echt wel weten wat ze doen. Zoals overal zijn ze ook in dit "family restaurant" weer overdonderd door zo'n talrijke groep mensen die de meest uiteenlopende zaken bestellen. Bovendien moeten de drankjes van bij de burens worden aangebracht, per twee, maximum drie. Ik kies voor een apple juice en krijg een soort milkshake die me toch smaakt. Wat de black tea betreft: daar is het heel wat minder mee gesteld. Hij is zo bitter dat hij echt niet te drinken valt. Sterre krijgt als laatste haar drankje, maar de muntthee is al evenmin te drinken. Het is namelijk dezelfde black tea met 3 blaadjes munt erin! En weer is het bewonderenswaardig hoe onze zevenjarige met die teleurstelling omgaat.... Geen geklaag of gezaag, het is wat het is.

Na de stop komen we binnen de 5 minuten aan op de regionale luchthaven. Die is heel compact met amper 3 vertrekkende vluchten per dag, waaronder de onze van 12u35. Maar ook al is het een mini-luchthaven, de beveiliging is daarom niet minder. Eerst moet alle bagage door een scanner. De koffer van Francky moet open omdat er een aansteker en een bril in zitten. Die van Marleen wordt ook gecheckt vanwege de meer dan 100 kralenkettingen, die ze meeneemt voor het thuisfront. Alle koffers worden daarna dubbel geseald en dan kunnen we naar de check-in waar de koffers gewogen worden en voorzien van een label. Hoewel het gewicht van elke valies hier net iets hoger lijkt te liggen dan bij de "weging" van vanmorgen, wordt er bij niemand problemen over gemaakt. Enkel Jeroen moet even zijn charmes in de strijd werpen in verband met zijn extra cameratas – pure discriminatie vindt hij het : vrouwen mogen hun handtas wel als tweede stuk handbagage meenemen en hij zou geen tweede stuk mogen hebben...

Nu gaat het richting security waar we nogmaals ons paspoort en boarding pass moeten tonen voor we door de scanner mogen en ook onze bagage wordt nog eens gecheckt. Er volgt voor iedereen een lijfelijke controle, we moeten nogmaals ons paspoort en boarding pass afgeven zodat er op papier kan genoteerd worden dat we er zijn en dan is het wachten op onze vlucht. Het systeem van boarden is ingenieus : eerst rijen 1 tot 6, dan 7 tot 14 en daarna 15 tot 19. Via de tarmac lopen we richting ons vliegtuig van Indigo – ook hier weer geen foto's toegelaten en alles verloopt heel ordelijk. Er wordt zelfs nog eens manueel op een lijst afgestreept wie er aan boord gaat.... Een allerlaatste controle!

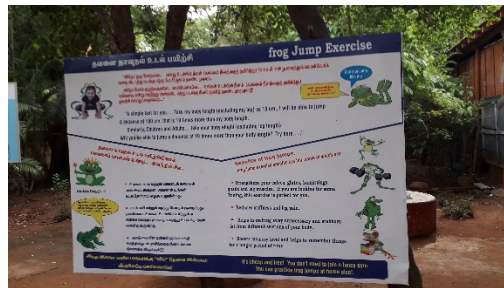

De vlucht duurt iets meer dan een uur en is erg rustig met een perfecte landing, ook al vond Tine de minuut turbulentie niet zo fijn. Vanaf de domestic terminal worden we met de bus naar de aankomsthal gebracht en nadat de bagage van iedereen van de band gerold is, begeven we ons naar de uitgang. Het is 37° in Chennai en de luchtvochtigheid is hoog, dus we zijn binnenkort weer plakkerig van het zweet.

Twee nieuwe busjes en twee nieuwe chauffeurs pikken ons even later op. Lunchtijd is al een tijdje voorbij en dus regelt Charles dat we eerst iets kunnen gaan eten in een befaamde Indische keten, met vestigingen overal ter wereld tot in Parijs toe. We volgen de suggestie van Charles en krijgen een smakelijke, maar toch wel best spicy maaltijd voorgeschoteld. Soms ontdekken we toch rare eetgewoonten : hier wordt rijst met groenten geserveerd met op de bodem van het potje een hardgekookt ei...

We dachten allemaal dat we na de lunch naar ons nieuwe logeeradres, een klooster op de Mount St.Thomas, zouden rijden, maar Charles heeft nog andere activiteiten op het programma staan. Zo bezoeken we eerst een reptielenpark waar allerhande slangen, schildpadden, kameleons, hagedissen en krokodillen erom smeken om bewonderd te worden. Het park wordt wel op z'n Indisch uitgebaat : een minimum aan hygiëne, vuil water waarin je de schildpadden en krokodillen nauwelijks ziet en veel te veel dieren op een kleine ruimte. Het is duidelijk dat de samengepakte krokodillen met elkaar vechten : verschillende van hen missen delen van een poot of staart. Dat belet ze echter niet om snel uit te halen als Kelly het waagt op de omheining te klimmen om een foto te maken...

Daarna bezoeken we de St. Thomas basiliek – hier liggen de stoffelijke resten van de ongelovige apostel Thomas begraven. Hij kwam in 52 na Christus naar India om te prediken en werd er in 72 vermoord. De site is zeker een bezoekje waard en we spenderen er een dik half uur.

Een aantal van ons snakt ondertussen naar een King Fisher, anderen zouden graag eens tot aan het strand gaan, maar het is al laat en in het klooster verwachten ze ons voor het avondmaal. Toch slaagt Charles er weer in om iedereen te plezieren ... eerst heerlijk genieten op het strand van de invallende duisternis (het geklots van de golven klinkt me zoals altijd zalig in de oren), daarna een stop in de bar van een poepchique hotel. Enig minpuntje daar : onder geen beding mogen Sterre en Maya de bar binnen. Zij drinken dus maar een koffie in de lobby samen met hun mama's en Charles. De rest geniet van een biertje – niet ons vertrouwde merk, maar ook lekker. We zorgen ervoor dat we een voorraadje chips voor de meisjes meenemen als troost. In de bar hebben we trouwens veel bekijks : vrouwen zie je hier normaal niet in een bar, ze drinken ook geen alcohol, ze vragen niet om de rekening en ze betalen al zeker niet met een credit card!

Het wordt nu echt tijd om ons door het drukke verkeer te murwen naar ons logeeradres, want de 4 zusters die het hostel runnen hebben al 2 keer gebeld waar we blijven.

Het is al 20u55 wanneer iedereen zijn kamer toegewezen heeft gekregen, dus na het snelle diner is het meer dan tijd om een einde aan de dag te maken....

Vrijdag 19 juli 2019

Na een goede nachtrust, zo te horen voor de meesten van ons, zonder al te veel last van overvliegende vliegtuigen, waar Ward toch wel voor gevreesd had, is het na het ontbijt tijd om de vertrekken naar Mamallapuram. Als we de ancients mogen geloven, dan is deze uitstap één van de hoogtepunten van deze reis. De rit erheen duurt een dik uur, maar vooral het eerste deel is opnieuw chaotisch wat het verkeer betreft. Blijkbaar moet iedereen rond deze tijd, ongeveer 9u naar het werk of naar school en de motorfietsen, tuk tuks, bussen groot en klein, mini-busjes en auto's wurmen zich allemaal tussen elkaar om op hun bestemming te geraken. En te midden van al die drukte spot je plots een paar honden, geiten of koeien. Maya merkt terecht op dat het een wonder is dat er hier niet meer verkeersongevallen gebeuren én er niet meer dieren doodgereden worden.

Eens de grootste drukte voorbij is, rijden we kilometers lang langs de kustlijn en het is duidelijk dat dit een gebied is waar rijke Indiërs vakantie komen nemen : heel wat prachtige beach resorts met bewaking voor de poorten, chique winkels (maar ervoor of vlak ernaast dan weer armetierige stalletjes met groenten en fruit), mooie flatgebouwen, twee pretparken (1tje heet “Dizee World”) en een subtropisch zwembad. Al beseft ik dat er ook in België enorme contrasten zijn, toch vind ik het hier meer confronterend omdat die verschillen zo vlak naast elkaar liggen. Charles vertelt ons later op de terugweg dat alle grote internationale bedrijven, zoals Google, Amazon, etc... hun zetel hebben in Chennai. Het verschaft werk aan veel hoger opgeleide mensen, maar omdat die beter betaald worden, wordt het dagelijkse leven ook duurder, waardoor de oorspronkelijke, laaggeschoolde bevolking het nog moeilijker krijgt...

Al direct bij aankomst in Mamallapuram blijkt dat de oudgedienden niet overdreven hebben : deze badplaats heeft echt veel te bieden. Charles regelt een bezoek met gids aan de vele prachtige monumenten die deel uitmaken van het Unesco werelderfgoed. Even ondervinden we aan de lijve dat er hier ook gediscrimineerd wordt : de toegangsprijs ligt liefst 15 keer hoger voor “others” dan voor inwoners van India – 600 roepie ten opzichte van 40! Gelukkig kan Charles, door met een credit card te betalen er nog 50 roepie per persoon afdoen en bovendien trakteert hij ons per “team” op een fotogids.

Ik geniet volop van deze rondleiding, al is de gids niet altijd even verstaanbaar, hoewel hij duidelijk een heel brede kennis heeft. Mijn telefooncamera en foto toestel maken overuren. De hitte is enorm, de zon brandt (hoewel ferme plassen ervan getuigen dat het hier eerder op de dag fel moet geregend hebben), maar dat kan mijn enthousiasme over al dit moois niet temperen!

Na de rondleiding krijgen we de rest van de dag vrij : pas om 17u worden we opnieuw bij de ingang van de Krishna’s Butterball verwacht.

De groep splitst zich hier in twee : de ene groep wordt met de bus onmiddellijk naar het strand gebracht met een adresje van Charles op zak van een plaats waar bier kan verkregen worden, de andere, bestaande uit de kinderen en hun mama's Marleen, Marjolijn, Charles en ik, wandelen te voet naar een Indisch-Chinees restaurant vlakbij. We genieten er van een lekkere maaltijd en worden zoals gewoonlijk op al onze wenken bediend. Zodra er een storende vlieg bij ons in de buurt komt, wordt die onmiddellijk achterna gezeten met een elektronische vliegenmepper, willen we naar het toilet dan haast het personeel zich om galant de deur open te houden... En al deze luxe voor een spotprijs : omgerekend zo'n 6 euro, drank inclusief!

Daarna slenteren ook wij richting strand, waar we een hele poos genieten van de Indische Oceaan. Voetjes in het water, oppassend voor de felle branding, schelpjes zoeken, een boot mee het water in helpen duwen, kortom puur plezier! Niet te geloven bijna dat de verwoestende tsunami van 2004 hier heel veel schade aanrichtte en het leven kostte aan meer dan 150 mensen.

Even later is het tijd om te shoppen in de vele winkeltjes. Er zijn hier heel veel shops waar het resultaat van het steenkappen, typisch voor hier, verkocht wordt. Prachtige beelden, maar helaas vaak te groot en te zwaar voor onze valies. Mits wat afdingen tikken we toch een paar kleinere leuke spulletjes op de kop, die met veel liefde stevig ingepakt worden door de fiere verkopers. Er is nog tijd voor een ijsje om wat af te koelen. Dat is nodig, want zelfs Charles vindt dat het hier veel warmer is dan gewoonlijk omstreeks deze tijd van het jaar. En dan zakken we af naar de "verzamelplaats".

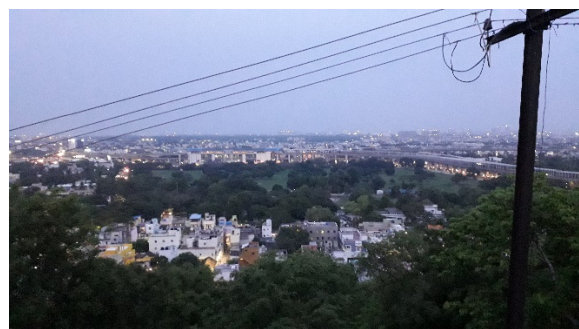

Ondertussen zijn de twee groepen weer samengesmolten en ik luister vol verbazing naar wat de “beach” groep beleefde : in een zijstraatje waren ze getuige van een Hindoe begrafenis. Van een overleden vrouw, in een glazen kist, werd afscheid genomen door de familie met muziek en gezangen. Onze groep werd uitgenodigd om de rituelen bij te wonen en de familie te condoleren. Ines, die een paar Carlsberg biertjes op had, was danig onder de indruk en wist zich niet goed een houding te geven, waardoor ze in een ingeving plots een foto maakte van het gezicht van de overleden vrouw. Achteraf voelde ze zich daar erg ongemakkelijk over, maar de familie van de overledene had er blijkbaar geen aanstoot aan genomen. De groep zag nog hoe een typische lijkwagen (ook al open) de overledene kwam ophalen en daarna zijn ze, behoorlijk aangegrepen, verder gewandeld. Als ik dit verhaal hoor, vraag ik me onwillekeurig af of de overleden jonge man in Cheramaradevi die uit het leven stapte ook zo’n afscheidsmoment kreeg...

We trotseren nog even de opdringerige ambulante verkopers bij de busjes en rijden dan terug richting hostel, waar de zusters en het keukenpersoneel ons weer opwachten met een stevig fijn avondmaal, inclusief frietjes (met dank aan Charles die dat gesuggereerd had).

Maar voor we gaan eten klimmen we nog even tot aan de top van de Mount St.Thomas. Het begint al te schemeren, maar we kunnen nog enkele prachtige foto’s maken van het schitterende uitzicht op Chennai. We brengen een bezoek aan de kerk met het schrijn (waar Merel de aanwezige gelovigen wel raar doet opkijken als ze uit schrik begint te gillen bij het zien van een groot insect) en keren tevreden en in het pikkedonker terug.

Na het eten genieten we nog van de gedeeltelijke maansverduistering die we vanaf het dak kunnen bewonderen .... Alweer een “speciale”, al krijg ik later een mooie foto via whatsapp van zus Greet over hoe die gedeeltelijke maansverduistering in België beleefd kon worden.

Iedereen houdt zich tot bedtijd bezig met waar hij maar zin in heeft (slaat Heidi er dit keer in om Ines te verslaan in hun favoriete gezelschapsspelletje?) en dan zit ook deze fantastische dag erop!

Zaterdag 20 juli 2019

De dag begint met alweer iets speciaal : Jeroen en Kelly melden dat er op het dak van het hostel apen zitten die heel dichtbij komen en dat er een agressief dominant mannetje bij zit. Ik durf dus eerst niet goed te gaan kijken, maar als Marleen en Sterre even later enthousiast komen vertellen over de lieve, schattige aapjes op het dak, waag ik het er toch maar op. Fantastisch om hun capriolen te zien!

Vandaag staat ons alweer een afscheid van Chennai en het klooster met zijn vriendelijke gastvrouwen en -heren te wachten, net als het afscheid van onze fantastische gids, steun en toeverlaat Charles. In de namiddag stijgt onze vlucht naar Mumbai, waar we de laatste 2,5 dagen van onze reis zullen doorbrengen immers op.

Met eenparigheid van stemmen hebben we er gisteren voor gekozen om de voormiddag in het shopping gedeelte van Chennai door te brengen. Charles adviseert ons om extra valiezen en rugzakken mee te nemen, want volgens hem is het aanbod enorm en er zijn SOLDEN!

Is het de goesting om te gaan winkelen of zijn wij echt zo'n brave leerlingen? In elk geval, ruim voor 9u staan alle koffers en reizigers klaar. Het is zelfs wachten op de busjes. Het is telkens weer een heel gepuzzel om alle bagage mee te krijgen en de chauffeurs zijn opnieuw creatief : 1 busje wordt gebruikt als "bagagewagen" met nog 4 passagiers, de rest hokt samen in het tweede busje. Na het geploeter door het ochtendverkeer worden we gedropt op een parking bij de winkelstraat en met het advies van Charles in ons achterhoofd – wees voorzichtig bij het oversteken, want hier stoppen ze NIET – beginnen we aan de koopjesjacht. Het is iets voor 10u en we zijn vrij tot 12u, dus er is ruim voldoende tijd om het geld te laten rollen. Wat mij betreft lukt dat aardig : ik vind voor alle thuisblijvers een leuk geschenkje, en deze keer gelukkig ook voor de jongens... Me happy!

Iedereen is opnieuw stipt op tijd aan de busjes, de meesten met minstens 1 shopping tas aan de arm en we kunnen vertrekken naar de luchthaven.

We arriveren er goed op tijd en later blijkt zelfs heel ruim op tijd... Het inchecken verloopt relatief vlot. Aan 1 desk valt de computer wel uit en moet alles manueel ingevoerd worden, maar dergelijke toestanden zijn we inmiddels al gewoon.... Zonder al te veel moeilijkheden geraken we door de bagagecontrole : Kelly moet wel een aantal batterijen bij Jeroens handbagage steken en bij Merel vormt een klein busje deodorant een minuscule probleem.

En dan willen we op weg gaan naar gate 11. Het is nog even wachten op Heidi die een sanitaire stop nodig had en dat is maar goed ook, want plots zien we dr. Cletus en Amali opduiken. Van een verrassing gesproken! Zij wachten op hun terugvlucht naar Tutticorin, die een kwartiertje voor onze vlucht naar Mumbai gepland staat. Onmiddellijk tronen ze ons mee naar de Food Court en staan erop dat zij ons op een uitgebreide lunch mogen trakteren. En dat terwijl de meesten van ons dachten aan iets kleins en Tine, Sterre en Marleen al gegeten hadden in de Mc Donalds. Maar hun aanbod kunnen we absoluut niet afslaan.

Terwijl we genieten van onze lunch zien we al op de informatieborden – Chennai heeft een silent airport en er wordt dus niets omgeroepen – dat onze vlucht 45 minuten vertraging heeft. Uiteindelijk worden die 45 minuten er 80 en duurt het wachten echt wel lang. Marjolijn maakt zich wat zorgen : het Mumbai gedeelte is iets wat zij zelf geregeld heeft door bemiddeling van Connections Roeselare en ze heeft weinig vat op hoe de opvang na aankomst zal zijn, zeker nu we zoveel vertraging hebben.

Maar gelukkig, na een kalme vlucht met Air India, waarbij we een snack geserveerd krijgen die niemand lustte, en een vlotte ophaling van onze bagage vinden we zonder problemen de contactpersoon die ons naar de bus en het hotel zal brengen. Wij waren voor hem uiteraard ook niet moeilijk te herkennen als “bleekgezichten” tussen alle locals.

Het regent in Mumbai (en ook in West-Vlaanderen horen we later). Het duurt zo’n 1,5 uur voor we in hotel Sea Palace aankomen, maar de rit verveelt geen minuut. Onze eerste indruk van deze miljoenenstad, zelfs in het donker, is : dit is een geschifte stad! Tot 10 rijen per rijrichting auto’s, bussen, taxi’s, tuk tuks en brommers naast elkaar, prachtige gebouwen en hotels pal naast slums waar honderden mensen in miserabele omstandigheden (over)leven, een kustlijn vol lichtjes en mensen die van het uitzicht en elkaar genieten, daklozen onder de bruggen van snelwegen, een Ferrari of Lamborghini tussen geblutste taxi’s.... ongelooflijke contrasten. Wat moet dat morgen bij daglicht niet zijn?

Het verwondert ons niet dat de mensen aan de receptie weer overdonderd zijn door zo’n grote groep die in 1 keer moet inchecken (een deel van ons vliegt zelfs tijdelijk terug buiten), dus wachten we geduldig tot we allemaal onze kamer krijgen. Het wachten wordt wat verzacht door het aanbieden van een cola en uiteindelijk krijgt iedereen zijn sleutel en bagage op de kamer, al dan niet met zicht op zee. De “luxesuite” van Tine, Sterre en Marleen valt tegen : het ruikt er heel muf, het lijkt wel of die suite in geen jaren gebruikt werd .... Dat worden twee moeilijke nachten...

We hadden afgesproken om nog iets te drinken beneden – niemand heeft nog honger, al hebben we voor het laatst echt gegeten op de luchthaven van Chennai. Helaas is er niet voor iedereen plaats op het terras, maar dat laten Marjolijn en ik niet aan ons hart komen : we bestellen een biertje (zeg maar bier) via room service (toch een wat dure aangelegenheid) en bekomen languit van de voorbije dag.... Nog maar een paar dagen resten er ons voor het tijd wordt om naar huis terug te keren... Een aanpassing zal het zeker en vast worden.....

Zondag 21 juli 2019 – Nationale feestdag in België

Ik ben tamelijk vroeg wakker en na het douchen maak ik een klein wandelingetje, genietend van de rust aan de Arabische Zee. Het is mistig en er hangt een verwachtingsvolle sfeer buiten. Geen druk verkeer op dit moment van de dag, maar joggende mensen, lokale bewoners die hun hond uit laten... wat een verschil met de wriemelende mierennest van gisteravond!

Het ontbijt bestaat uit een buffetje en we worden bediend als koningen, zelfs aan het toastapparaat staan een aantal mensen te wachten tot we aanstalten maken om wat toast te roosteren en nemen het onmiddellijk van ons over.

Daarna is het wachten op de plaatselijke gids die om 9u30 zou moeten arriveren en we installeren ons op het terras. En dan begint het te regenen en daarna te plenzen! Regenjassen en paraplu's worden klaargelegd en we vrezen dat onze excursie naar de Elephant Caves niet zal kunnen doorgaan. Maar dan, als bij wonder, op het moment dat de gids aankomt en bevestigt dat de boot wel zal uitvaren en de uitstap dus gewoon doorgaat, wordt de regen minder en stopt die na een tijdje zelfs volledig. We wandelen naar de Gate to India, de grote toegangspoort voor al wie per schip naar India kwam, voorbij een prachtig hotel waar winkels van Louis Vuitton en co gevestigd zijn, net als klasse restaurants met eten van over de hele wereld en waar de presidentiële suite "slechts" 800 dollar per nacht kost!

Op het plein voor de aanlegsteiger van de ferry's zitten honderden duiven bijeen gepakt. Geen wonder als je ziet dat die uit grote zakken gevoerd worden!
Het wemelt hier van de verkopers en fotografen die hun eigen mobiele printertje meehebben zodat je direct het resultaat van hun fotoshoot kunt meenemen. Wij houden het op het poseren voor een groepsfoto voor onze gids...

De boottocht duurt een klein uurtje en de gids geeft deskundige uitleg in goed verstaanbaar Engels. Ward betwijfelt alleen of het schip dat onze gids als vliegdekschip bestempelt dat ook echt wel is – vanuit zijn achtergrond als militair denkt hij dat een vliegtuig onmogelijk kan landen op het aangewezen schip. Maar in elk geval : het is zalig genieten van zon, wind en water!

Op het eiland Elephanta wonen zo'n 1200 mensen die volledig afhankelijk zijn van het toerisme en alles moeten halen op het vasteland. Een zwaar leven, zeker als je weet dat er nog maar sinds 1 jaar elektriciteit is op dit prachtige eiland. Hier zijn ze de nieuwe leider dus wel dankbaar, wat in het SCAD-gebied veel minder het geval was...

Wanneer de boot aangemeerd is, loodst de gids ons mee naar een treintje dat ons naar het begin van de 120 treden die naar de Cave Temples leiden, zal brengen. Zijn assistent, die verantwoordelijk is voor de "financiële" kant van de zaak, houdt ons nauwlettend in het oog en telt ons eindeloos veel keren.

De klim naar boven is in deze klamme hitte best pittig. Ward, die heupproblemen heeft, wordt dan ook een stukje als een koning naar boven gedragen – hij is dan ook niet voor niets de King of King Fishers – door vier stoere mannen. Echt leuk is dat echter niet, want hij botst telkens met zijn hoofd tegen de plasticen zeilen.

Gelukkig bieden de vele kraampjes onderweg naar de top afleiding én een excuus om even te blijven staan. Wanneer we boven zijn vragen twee vrouwen aan Marleen en mij om een foto te maken, wat we nietsvermoedend doen. We bedanken ze met een glimlach, maar dat is niet echt naar hun zin en ze dringen aan op een geldelijke bijdrage... Stom waarschijnlijk, maar we doen alsof we ze niet begrijpen...

Een plaatselijke gids neemt het boven over en vertelt overdreven enthousiast over de betekenis van de uitgekapte taferelen in cave 1. Echt té enthousiast, want we moeten en zullen alles vanuit een bepaald standpunt bekijken, hij roept ons regelmatig tot de orde wanneer we niet aandachtig genoeg luisteren en hij bepaalt wanneer er een groepsfoto moet genomen worden. Sterre is het ondertussen kotsbeu om overal te moeten poseren en weigert de laatste foto op een stinkende locatie terecht resoluut!

We genieten van de natuurpracht, de rondwalende geiten, honden, koeien en apen en drinken onderaan de trappen gezellig iets op een leuk terrasje. Boven zagen we hoe UNO ook in India een geliefkoosd spel is bij familiepicknicks – zo verrassend....

De vaart terug is aangenaam en de tijd vliegt voorbij. Het is dan ook al 15u30 als we bij het hotel terug zijn, na een ommetje omdat de straat afgesloten is wegens een brand. Onze gids minimaliseert het voorval, maar de twee brandweerwagens en de ambulance doen onze wenkbrauwen toch even fronsen. We krijgen een plaspauze van 5 minuten voordat we weer vertrekken om te gaan “lunchen” in een bekend visrestaurant.

Die lunch – overigens voortreffelijk – duurt en blijft duren en dus moet de gids alles uit de kast halen om ons voor zonsondergang nog van alles te laten zien. In sneltreinvaart bekijken we het Victoria Station (Unesco werelderfgoed en decor voor de bekroonde film Slumdog Millionaire), het centrale station waar elke dag miljoenen pendelaars de trein nemen. We lopen – bijna letterlijk – door de wholesale market waar echt alles te koop is, tot dieren toe. Heel jammer dat we hier niet wat langer kunnen blijven, maar dat hebben we natuurlijk voor een stuk aan ons zelf te danken.

Onze laatste stop is bij de hanging gardens waar we via het Beverly Hills van Mumbai en de Marine Drive naar toe rijden. Wat is het hier prachtig! We krijgen ruim de tijd van de gids om te genieten van de schitterende uitzichten over de skyline van Mumbai, de vele mooie planten en bomen, het mensjes kijken én bekeken worden want we blijven de vreemde eenden in de bijt. We moedigen met z'n allen een familie aan die op hun zondagnamiddaguitstap een balspelletje speelt en vinden het jammer dat het al snel donker wordt en dus tijd om te vertrekken. We worden “uitgewuifd” door een mooie pauw die een slaapplekje zoekt hoog in een boom en rijden dan naar het hotel.

We sluiten de avond af met een drankje op het terras én een bakje friet met zoete mayonaise als voorbereiding op de Belgische kost die er weldra weer zit aan te komen. Morgen volgt nog 1 dagje sight seeing en dan zit onze reis erop. Stiekem beginnen we er toch wel naar te verlangen om de thuisblijvers terug te zien!

Maandag 22 juli 2019

Dezelfde gids als gisteren neemt ons vandaag vanaf 10u weer op sleeptouw. Er is dus ruim de tijd om uit te slapen, te ontbijten, alle valiezen in 1 kamer te stouwen tot vanavond en nog even tot aan de overkant van de straat te lopen. Een blik over de rand confronteert ons met een heleboel viezigheid, tot kledij toe. Bij navraag blijkt dat het weggooien van die kleren te maken heeft met bijgeloof. Er is immers een gedeeltelijke maansverduistering geweest en dat is "slecht karma". Om onheil af te wenden is het dan ook nodig om die kleren in zee te gooien. Soms staat een mens toch versteld bij wat (bij)geloof kan doen!

De bus met gids en zijn trouwe begeleider arriveren stipt. We houden voor een eerste keer halt bij een vissersgemeenschap. Deze mensen hier zijn échte inwoners van Mumbai en brengen elke dag hun vangsten binnen. Ze worden erg gerespecteerd en hebben bepaalde rechten die andere bevolkingsgroepen niet hebben. De eerste veilingen zijn rond 4u 's morgens en iedereen kan hier verse vis en schaaldieren kopen, al gaat het gros van de vangst wel naar hotels, restaurants en opkopers voor export naar andere delen van India. De mannen brengen de vangst binnen, de vrouwen sorteren die en maken de vis schoon. Het is hier een waar paradijs voor poezen en vogels. Ik vraag me ergens wel af of die verse vis nog wel zo vers is nadat hij een tijdje in de blakende zon heeft gelegen.... Wanneer we weer vertrekken staan de vrachtwagens met water al klaar om de straten schoon te spuiten in afwachting van de volgende veilingen.

Onze volgende bestemming zijn de uitgestrekte wasserijen, vele malen groter dan degene die we in Kochi zagen. Tot onze verbazing mogen we hier overal doorlopen. We hadden verwacht dat we van op een afstand - vanop een brug - zouden moeten toekijken. Ongelooflijk wat hier allemaal gebeurt: duizenden en duizenden kledingstukken, lakens en tafellinnen worden hier gewassen door mannen die vaak tot kniehoogte in het water vol chemicaliën staan in de brandende zon, en daarna opgehangen om te drogen en vervolgens te strijken. Hoewel het laagseizoen is, lijkt er soms geen vrij plekje meer te bespeuren aan de vele wasdraden. Heel veel gezinnen wonen hier ook en werken elke dag van het jaar, behalve op 2 religieuze feestdagen. En dat alles om toch maar voldoende te verdienen om te kunnen overleven.

Zwaar onder de indruk rijden we naar onze volgende bestemming : het verdelen van de lunchboxen. Dat systeem is meer dan 150 jaar geleden ontstaan, opgestart door 1 man met 10 medewerkers. Nu zijn er zo'n 8000 mensen die erkend zijn om als lunchbox koerier te mogen werken. 's Morgens rond 9u worden de lunches, die klaargemaakt werden door de vrouwen, thuis opgehaald door een koerier die ze naar het station brengt. Een tweede man verzamelt alle boxen in de stations op het traject en een derde brengt ze allemaal naar het verdeelpunt waar ze opnieuw gesorteerd worden op code of naam en naar de mannen gebracht worden tegen lunchtijd (normaal om 12u). Het is echt heel interessant om te zien hoe de "eindsortering" gebeurt en hoe fietsen volgeladen worden met lunchboxen in alle kleuren en materialen die je maar kunt bedenken. Het systeem is uniek voor Mumbai en werd enkel recent in New York gekopieerd. De beelden van de film "The Lunchbox" krijgen met dit bezoek ineens veel meer betekenis!

We rijden verder naar de slums, maar wandelen eerst nog even langs de bloemenmarkt. Het ruikt hier heerlijk naar diverse soorten bloemen, waar niets van verloren gaat : er zijn boeketten en bloemstukjes en van de bloemen die beginnen te verwelken worden de blaadjes die nog goed zijn gerecupereerd om te verwerken in slingers en haarstukjes. De grote bladeren dienen als verpakkingsmateriaal .... Alles wordt gebruikt!

En dan volgt de meest confronterende wandeling van de dag. We moeten een spoorwegbrug oversteken om de slums binnen te gaan en worden voordien nog aangesproken door de politie die wil weten wat we hier komen doen. Onze gids verzekert hen ervan dat we hier enkel een sanitaire stop houden en schijnbaar geloven ze ons, want ze rijden door.

Eens de brug over belanden we in de sloppenwijken, waar duizenden mensen werken en leven. Een deel van hen werkt in naaiateliers waar de bestellingen van de groothandelaars aan de andere kant van de brug gemaakt worden. Er is zoveel werk dat er dag en nacht in shiften gewerkt wordt, enkel door mannen vanaf 18 jaar. Onze gids verzekert ons ten stelligste dat er hier van kinderarbeid geen sprake is, maar ik weet niet of dat wel helemaal klopt.... Niet dat we ook maar iets in die zin hebben gezien, maar het lijkt quasi onmogelijk dat er hier geen jongere mensen mee helpen!

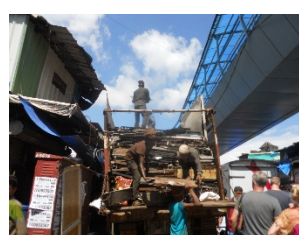
Heel wat anderen zijn werkzaam in de recyclage. Letterlijk alles wordt hier gerecycleerd : plastic, brick verpakkingen, metaal. Er wordt aluminium uit afgedankte airco's gehaald, was- en droogmachines worden gedemonteerd, vieze olievaten worden schoongemaakt en ontroest. We kijken binnen bij een oudere man die met zo'n 70 werknemers allerlei nieuwe spullen maakt uit afgedankt materiaal, tot deuren toe! Onbeschrijfelijk wat je hier allemaal ziet, hoort en ruikt. Het is uitkijken waar we lopen want de nauwe doorgangen liggen vol viezigheid. Hoe het mogelijk is dat er hier niet vaker brand uitbreekt is ons een raadsel, want de elektriciteitsleidingen hangen door en over elkaar in echte kluwens. Hier en daar spotten we 1 iemand die het eten klaar maakt voor de hele familie in penibele omstandigheden.

We zien ook hoe het toastbrood en de voorverpakte koeken hier gebakken worden en we mogen er zelfs van proeven. Hier zal ik nog wel eens aan terugdenken wanneer ik mijn volgende croque monsieur met toastbrood klaar maak... Te midden van dit alles ligt er iemand rustig te slapen... even dutten voor zijn volgende shift begint!

Er lopen hier ook grote geiten rond en de gids legt uit dat dat die hier binnengebracht werden om opgefokt te worden als offer bij het volgende grote religieuze feest. Er rijden overal jonge mannen op brommers rond. Tot mijn verbazing vind je ook overal kappers – blijkbaar wil iedereen er goed blijven uitzien, ondanks alle ellende. Wat een fier, moedig volk is dit toch! We voelen ons wat ongemakkelijk bij dit alles, want soms lijkt het wel of we een zoo van mensen bekijken, maar de gids verzekert ons dat de mensen ons bezoek helemaal niet erg vinden, integendeel, ze willen maar al te graag dat de wereld weet dat ook dit India is!

Na zo'n 1,5 uur vertrekken we opnieuw naar onze laatste bestemming van vandaag : het Hard Rock Café. Het contrast kan niet groter zijn : pure luxe en Westerse muziek hier, t-shirts die behoorlijk duur verkocht worden....ook dit is India!

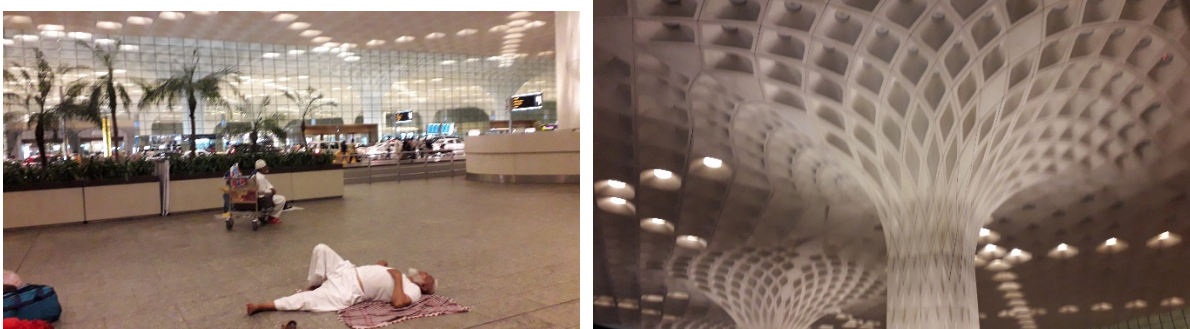

En dan is het tijd om naar het hotel terug te keren, waar we rond 19u aankomen. Onze bus zal ons pas om 22u naar de luchthaven brengen, maar de tussenliggende uren gaan snel voorbij met nog wat opruimen hier en daar, een laatste shopke gaan doen en een afsluitend biertje of mocktail te drinken.

Nu is het echt tijd om naar de luchthaven te vertrekken, waar we Chris hopelijk terug zullen treffen. Rond 23u zijn we al ingecheckt en ook de security check verloopt vlot. Alleen Francky vergat zijn aansteker opnieuw uit te halen en Ines deed hetzelfde met haar laptop, maar dat zal wel liggen aan het feit dat ze zich echt niet goed voelt door een blaasontsteking die de voorbije dagen plots kwam opzetten.

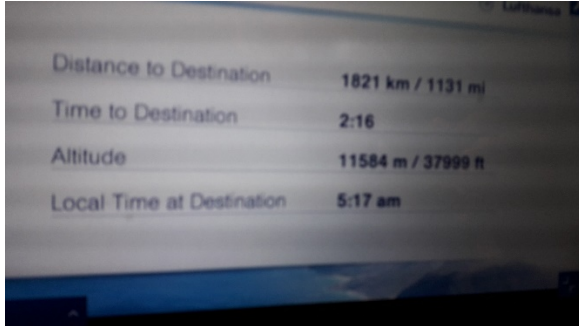

En dan is het opnieuw wachten aan gate 68 tot we aan boord kunnen voor de vlucht naar Frankfurt. Onze reis zit er bijna op

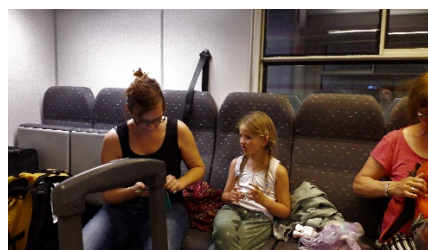

Dinsdag 23 juli 2019

De vlucht naar Frankfurt levert geen problemen op, maar erg goed slaap ik niet : net als ik indommel wordt ons – midden in de nacht – een warme maaltijd geserveerd en daarna sukkel ik van het ene tukje naar het andere.

Ik ben dan ook blij als we in Frankfurt landen en ons naar onze volgende en laatste vlucht mogen begeven : België here we come. In Zaventem nemen we afscheid van elkaar aan de bagageband, waar we wel heel lang moeten wachten op onze koffers (een technisch probleem dat al een hele tijd blijkt aan te slepen). Merel, Jean-Marie, Tine, Marleen, Sterre, Marjolijn en ik halen nog net de trein naar Roeselare en we babbelen nog wat na over de prachtige reis. Bijna liep het op het allerlaatste moment nog fout : in Oudenaarde worden een aantal wagons immers losgekoppeld en slechts een aantal rijden door naar Roeselare. Wij zitten op de verkeerde wagon en moeten in allerijl nog overstappen... Met die zware koffers is dat geen evidentie, maar gelukkig worden we ongevraagd geholpen door een aantal allochtone jongeren!

In het station van Roeselare wacht mij een grote verrassing : een heus welkomstcomité staat reikhalzend uit te kijken naar onze aankomst. Nele, Tijs, Jinte, Marnix, Jan, Greet .... Ze zijn er allemaal! De reis was onvergetelijk, maar het terugzien is echt ook super!

Wat zal volgen is ..... heel lang en heel hard nagenieten!

Hilde Vandorpe